

Statsrådets förordning

om miljöersättning

I enlighet med statsrådets beslut föreskrivs med stöd av lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling (1333/2022):

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning innehåller bestämmelser om miljöersättning i enlighet med artikel 70 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013, nedan *förordningen om strategiska planer*, och genomförande av miljöersättning. Miljöersättningen utgör en del av Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken 2023—2027 som godkänts av Europeiska kommissionen. Miljöersättning kan beviljas och betalas under den tid som den strategiska planen är i kraft inom ramen för de medel som anvisats i statsbudgeten.

2 §

Definitioner

I denna förordning avses med

- 1) *miljöförbindelse* en förbindelse som avses i 5 § i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling (1333/2022),
- 2) *åker* areal som avses i artikel 4.3 a i förordningen om strategiska planer,
- 3) *trädgårdsväxt* växter som avses i bilaga 1 till statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd (/2023),
- 4) *basskifte* areal som avses i 3 § 1 mom. 1 punkten i statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd,
- 5) *jordbruksskifte* areal som avses i 21 § punkten i statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd,
- 6) *Naturaområde* ett område som avses i 64 § i naturvårdslagen (1096/1996),
- 7) *torvåker* åker där halten av organiskt material i bearbetningsskiktet är minst 40 procent,
- 8) *vallväxt* gräs och annat örtartat foder som omfattar sådana växtarter av gräs och örtartat foder som i Finland traditionellt förekommer på naturbetesmark eller brukar ingå i vall-, betes- eller ängsfröblandningar,
- 9) *våtmark* ett område som varaktigt är delvis täckt av vatten och som binder fasta partiklar och näringsämnen, fungerar som livsmiljö för organismer eller gör odlingslandskapet mångsidigare,

10) *fåra i två nivåer* ett dike eller ett strömmande vattendrag där lågvattenfåran kantas av en översvämningssplåtå som anlagts på den ena eller båda sidorna,

11) *fånggröda* växtlighet som skyddar marken genom att öka växttäcknet och som i form av bottengröda till den ettåriga egentliga odlingsväxten eller som sådd efter skörden av odlingsväxten använder de näringsämnen som inte använts av odlingsväxten och de näringsämnen som frigörs från resterna av odlingsväxten eller från marken.

2 kap.

Allmänna förutsättningar för miljöförbindelser

3 §

Miljöförbindelse

En miljöförbindelse börjar den 1 maj det år då förbindelsen ingås. Förbindelseåret och förbindelseperioden börjar den 1 maj och slutar den 30 april.

En förbindelse som en aktiv jordbrukare har ingått förblir i kraft även om jordbrukaren inte ansöker om årlig utbetalning av miljöersättning, om orsaken till att utbetalning inte har sökts är en sådan som avses i 13 § 2 mom. i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling.

4 §

Areal som ingår i en miljöförbindelse

En miljöförbindelse kan ingås för sådan ersättningsberättigande areal som avses i 14 § i statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd. Förbindelsen ska ingås för all ersättningsberättigande areal som den som ingått förbindelsen besitter.

5 §

Fogande av areal till en miljöförbindelse

Till en miljöförbindelse får till det maximibelopp som anslagen i statsbudgeten möjliggör fogas sådan ersättningsberättigande areal som avses i 14 § i statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd och sådan areal som godkänts som ersättningsberättigande och som avses i 15 och 17 § och 18 § 1 mom. i den förordningen.

Till miljöförbindelsen kan fogas sådan areal som en annan aktiv jordbrukare som har ingått en miljöförbindelse har uppgett i den årliga stödansökan under det föregående förbindelseåret och som har godkänts som ersättningsberättigande.

6 §

Avförande av areal ur en miljöförbindelse

Ur en miljöförbindelse får avföras ersättningsberättigande areal, om besittningen av arealen överförs till någon annan och om den areal som ingår i förbindelsen efter avförandet inte sjunker under den minimiareal som avses i 5 § 2 mom. i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling. Areal som ingår i en miljöförbindelse och som inte längre är jordbruksmark och som

blir kvar i besittningen av den som ingått förbindelsen, får avföras ur förbindelsen. Ur förbindelsen får inte avföras areal som är ersättningsberättigande jordbruksmark och som blir kvar i besittningen av den som ingått förbindelsen.

7 §

Miljöförbindelse och förbindelse om ekologisk produktion

En aktiv jordbrukare som har ingått en förbindelse om ekologisk produktion eller ekologisk husdjursproduktion enligt 8 § i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling får också ingå en miljöförbindelse som gäller de ersättningsberättigande skiften som omfattas av en förbindelse om ekologisk produktion eller ekologisk husdjursproduktion.

8 §

Allmänna krav på gårdsspecifika åtgärder inom systemet med miljöförbindelser

En aktiv jordbrukare som har ingått en miljöförbindelse ska på gårdsbruksenhetens samtliga ersättningsberättigande åkerskiften och sådana ersättningsberättigande skiften som består av permanent gräsmark, som till sitt markanvändningsslag är åker, iaktta de allmänna kraven på den gårdsspecifika åtgärden. Till de allmänna kraven på en gårdsspecifik åtgärd enligt en miljöförbindelse hör

- 1) markkartering,
- 2) skiftesspecifika anteckningar,
- 3) en miljö- och klimatplan.

En förbindelse om att genomföra en gårdsspecifik åtgärd är en förutsättning för genomförandet av de skiftesspecifika åtgärder som ingår i miljöförbindelsen.

9 §

Valbara krav i anslutning till en gårdsspecifik åtgärd inom systemet med miljöförbindelser

En aktiv jordbrukare kan välja bland valbara åtgärder i anslutning till en gårdsspecifik åtgärd. Två valbara åtgärder ska väljas och de ska väljas årligen.

En aktiv jordbrukare som har ingått en miljöförbindelse kan välja bland följande valbara åtgärder:

- 1) klimat- och miljöutbildning,
- 2) fleråriga mångfaldsremsor,
- 3) markövervakning,
- 4) organiska näringsämnen,
- 5) näringsväxter för pollinatörer,
- 6) metoder för precisionsodling,
- 7) applikationer för uppföljning och identifiering av växtskadegörare och växtsjukdomar.

De valbara åtgärderna kan med undantag för den åtgärd som avses i 2 mom. 2 punkten bytas årligen. Om ett skifte där en åtgärd som avses i 2 mom. 2 punkten genomförs tas i bruk för odling av en flerårig odlingsväxt, ska åtgärden genomföras på något annat skifte för produktion av en ettårig odlingsväxt. Om stödmottagaren inte längre besitter skiften i enlighet med villkoren för den åtgärd som avses i 2 mom. 2 punkten, kan åtgärden bytas till en annan valbar åtgärd som avses i 2 mom.

10 §

Skiftesspecifika åtgärder inom systemet med miljöförbindelser

En aktiv jordbrukare som har ingått en miljöförbindelse kan välja följande skiftesspecifika åtgärder för en ersättningsberättigande areal:

- 1) markförbättrande grödor och saneringsgrödor,
- 2) fånggrödor,
- 3) främjande av cirkulär ekonomi,
- 4) skyddszoner,
- 5) torvåkrar med vall,
- 6) hantering av avrinningsvatten,
 - a) reglerbar dränering,
 - b) underbevattning eller återanvändning av dräneringsvatten,
- 7) alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter,
- 8) fågelåkrar.

11 §

Val och begränsning av skiftesspecifika åtgärder

När en aktiv jordbrukare ingår en förbindelse ska jordbrukaren uppge de skiftesspecifika åtgärder som valts. Den aktiva jordbrukaren kan välja en av de åtgärder som avses i 10 § 1—3, 7 och 8 punkten årligen. En åtgärd som avses i 10 § 4 och 5 punkten får väljas endast under det första eller andra förbindelseåret. Om en aktiv jordbrukare väljer en åtgärd som avses i 10 § 4—6 punkten, ska åtgärden iakttas under hela den återstående förbindelseperioden.

En skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 1 punkten kan inte väljas för en areal där det samtidigt genomförs en skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 2, 4, 5, 7 eller 8 punkten. En skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 1 punkten kan inte väljas för en areal som omfattas av ett miljösystem som avses i 13 § 1 mom. 2—4 punkten i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare (1332/2022).

En skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 2 punkten kan inte väljas för en areal där det samtidigt genomförs en skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 1, 4 eller 5 punkten eller som omfattas av ett miljösystem som avses i 13 § 1 mom. 2—4 punkten i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare.

En skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 3 punkten kan inte väljas för en areal där det samtidigt genomförs en skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 4 punkten eller som omfattas av ett miljösystem som avses i 13 § 1 mom. 2 eller 3 punkten i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare.

En skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 4 punkten kan inte väljas för ett skifte som är sådan areal som avses i 4, 5 eller 15 § i statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden (1384/2022). En skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 4 punkten kan inte väljas för en areal där det samtidigt genomförs en skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 1—3, 5, 7 eller 8 punkten eller som omfattas av ett miljösystem som avses i 13 § 1 mom. i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare.

En skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 5 punkten kan inte väljas för en areal där det samtidigt genomförs en skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 1, 2, 4 eller 7 punkten eller som omfattas av ett miljösystem som avses i 13 § 1 mom. i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare.

En skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 6 punkten kan väljas efter det att de investeringar som åtgärden förutsätter har slutförts. Skiftesspecifika åtgärder som avses i 10 § 6 punkten underpunkterna a och b kan inte väljas för samma areal.

En aktiv jordbrukare som har ingått en förbindelse om ekologisk produktion kan som metod för en skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 7 punkten välja endast den metod som avses i 30 § 1 mom. 6 punkten.

Skiftesspecifika åtgärder som avses i 10 § 7 och 8 punkten kan inte väljas samtidigt för ett skifte.

12 §

Frångående av genomförandet av en skiftesspecifik åtgärd

En aktiv jordbrukare får frånga genomförandet av en sådan skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 4—6 punkten under förbindelseperioden, om det under förbindelseperioden sker en generationsväxling eller någon annan överföring av besittningsrätten till hela gårdsbruksenheten eller en del av den.

Genomförande av en vald skiftesspecifik åtgärd enligt 10 § 7 punkten ska frångås, om jordbrukaren ingår en förbindelse om ekologisk produktion. En skiftesspecifik åtgärd behöver inte frångås, om en metod som avses i 30 § 1 mom. 6 punkten har valts för skiftet.

En aktiv jordbrukare får frånga genomförandet av en skiftesspecifik åtgärd, om förbindelsen överförs på det sätt som avses i 12 § 4 mom. i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling.

En aktiv jordbrukare får frånga en sådan skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 4—6 punkten eller från att genomföra den på ett skifte, om miljöförbindelsen förlängs på det sätt som avses i 5 § 7 mom. i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling.

3 kap.

Detaljerade villkor för miljöförbindelser

13 §

Allmänna krav på gårdsspecifika åtgärder

En aktiv jordbrukare ska ta jordprover av ersättningsberättigande basskiften och låta utföra en markkartering av proverna där jordarten, mullhalten, surheten, ledningstalet, mängden utbytbar kalcium, kalium och magnesium samt mängden löslig fosfor bestäms. Av analysresultaten ska framgå analysdatum eller de datum då ett prov har lämnats för analys. Analysen ska utföras vid ett laboratorium som är specialiserat på jordanalyser. Basskiftessignum ska fogas till proverna.

Prov för markkartering ska omfatta minst ett prov per basskifte. Om basskiftet är större än fem hektar ska ett prov tas per varje påbörjat femtal hektar. För basskiften som är 0,5 hektar eller mindre behöver ingen markkartering göras. Vid linjeprovtagning räcker det med provfrekvensen ett prov per varje påbörjat tiotal hektar. Varje prov för markkartering ska bestå av minst sju delprover. Proverna ska vara jämnt fördelade över hela skiftet. Proverna ska tas från hela bearbetningsskiktets djup.

För ett basskifte ska det finnas en giltig markkartering, om det på basskiftet finns en gröda som ger skörd eller om basskiftet ska gödslas. Markkartering ska utföras när det har gått fem år sedan den föregående analysen. Vid linjeprovtagning ska prov tas vart tredje år. Jordbrukaren ska ha tillgång till resultaten av de nya markkarteringarna före följande gödslingsomgång. En

aktiv jordbrukare som ingår en miljöförbindelse och som inte tidigare har ingått någon förbindelse inom miljöersättningssystemet ska ha markkarteringar som uppfyller villkoren före utgången av det första förbindelseåret. Vad som ovan föreskrivs om tidsfristen för markkartering tillämpas också på skiften som stödmottagaren får i sin besittning under förbindelseperioden.

En aktiv jordbrukare ska i de skiftesspecifika anteckningarna i fråga om alla ersättningsberättigande skiften föra in de grundläggande uppgifterna om åkerskiftet och uppgifter om de årliga odlingsåtgärderna samt de uppgifter som krävs för de gårds- och skiftesspecifika åtgärderna enligt miljöförbindelsen och miljöavtalen och för valet, samordningen och utvecklingen av dem. I de skiftesspecifika anteckningarna ska också föras in sådda växter, växtföljd, gödsling, kalkning, bearbetning, bevattning, dikning, konstaterade sjukdomar och skadegörare, använda växtskyddsmedel och växtskyddsmetoder samt andra motsvarande åtgärder som vidtas på skiftet och som hänför sig till odling och annan markanvändning.

Resultaten av de markkarteringar som avses i 1 mom. och de handlingar som hänför sig till de skiftesspecifika anteckningar som avses i 4 mom. ska bevaras så att de finns tillgängliga på gårdsbruksenheten.

En aktiv jordbrukare ska i enlighet med Livsmedelsverkets anvisningar efter det första förbindelseåret, men dock senast under det tredje förbindelseåret, utarbeta en gårdsspecifik miljö- och klimatplan där gårdsbruksenhetens miljöutmaningar och utvecklingsmöjligheter i anslutning till vattenskyddet inom jordbruket, förbättrandet av markens bördighet, begränsningen av klimatförändringen, anpassningen till klimatförändringen, luftvården, energin och bevarandet och främjandet av jordbruksnaturens mångfald kartläggs.

14 §

Valbar gårdsspecifik åtgärd som gäller klimat- och miljöutbildning

I en åtgärd som gäller klimat- och miljöutbildning kan en person som deltar i verksamheten på en gårdsbruksenhet som ingått en miljöförbindelse under förbindelseperioden av den utbildning som Livsmedelsverket ordnar välja fem olika utbildningsmoduler om följande miljö-, klimat- eller mångfaldsutmaningar på gårdsbruksenheten:

- 1) kolbindning i åkermark och markens bördighet,
- 2) minskning av växthusgasutsläppen och anpassning till klimatförändringen på gårdsbruksenheten,
- 3) främjande av jordbruksnaturens mångfald,
- 4) vattenskyddet på gårdsbruksenheten,
- 5) metoder för integrerad bekämpning.

En person som avses i 1 mom. kan välja åtgärden varje år, om det är fråga om en annan utbildningsmodul.

15 §

Valbar gårdsspecifik åtgärd som gäller fleråriga mångfaldsremsor

I en åtgärd som gäller fleråriga mångfaldsremsor ska en aktiv jordbrukare bevara eller anlägga en mångfaldsremsa genom att helt beså en i genomsnitt tre meter bred remsa med flerårig vallväxtlighet på alla kanter av ett basskifte på minst 0,5 hektar som används för odling av en ettårig produktionsväxt. Mångfaldsremsan ska anläggas med fleråriga vall- eller ängsfröblandningar. Om ett skifte med flerårig vallväxtlighet tas i bruk för odling av en ettårig gröda, kan mångfaldsremsan anläggas genom att mångårig vallväxtlighet på ett i genomsnitt tre meter brett område lämnas kvar vid kanterna av skiftet. Om växtbeståndet skadas, ska det anläggas på nytt genast när förhållandena tillåter det.

Mångfaldsremsan får inte gödslas och växtskyddsmedel får inte användas på den. Mångfaldsremsor ska hållas öppna.

En mångfaldsremsa får inte anläggas på ett skifte som omfattas av kravet på buffertremsor enligt 7 § i statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden, om remsan ska vara vallbevuxen på det sätt som avses i 4 eller 5 § i den förordningen eller om det där genomförs ett miljösystem i enlighet med 13 § 1 mom. 4 punkten i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare.

16 §

Valbar gårdsspecifik åtgärd som gäller markövervakning

Vid åtgärder som gäller markövervakning ska en aktiv jordbrukare under förbindelseåret senast den 30 november på två basskiften på minst 0,5 hektar låta utföra

1) en omfattande jordanalys som inkluderar analyser av mängden totalt kol och organiskt material samt en undersökning som beskriver markens bördighet eller näringstillstånd, eller

2) analys av åkermarkens kvalitetsfaktorer med en markskanner som i realtid med hjälp av sensorer och i kombination med geografisk information mäter egenskaper i marken som påverkar växternas tillväxt och som producerar visuell information om variationen inom skiftet.

Den jordanalys som avses i 1 mom. 1 punkten ska innefatta provtagning på två olika skiften. Provtagningen ska utföras på samma sätt som vid markkartering enligt 13 §, men dock så att de behövliga analyserna kan göras av provet.

Den undersökning av markens bördighet eller näringstillstånd som avses i 1 mom. 1 punkten kan gälla markens mikrobiologiska aktivitet, katjonbyteskapacitet, vattenhållningskapacitet, lagrade näringsämnen, reservnäringsämnen eller spårämnen. De prover som ingår i jordanalysen ska tas och analysen göras efter förbindelseperiodens början. Provet och analysen kan gälla ett annat förbindelseår än det år då den aktiva jordbrukaren väljer åtgärden som gäller markövervakning.

Resultaten av den analys som avses i 1 mom. 2 punkten kalibreras med hjälp av jordprover för det skifte som undersöks. Analysen ska utföras efter förbindelseperiodens början och den kan gälla ett annat förbindelseår än det år då den aktiva jordbrukaren väljer åtgärden som gäller markövervakning.

17 §

Alternativ gårdsspecifik åtgärd som gäller organiska näringsämnen

I fråga om en åtgärd som gäller organiska näringsämnen

1) ska en aktiv jordbrukare ha en sådan gödselseparator som gör det möjligt att separera fraktioner ur naturgödseln eller en sådan metod för sedimentering av slam som utnyttjar tyngdkraften för att skilja åt torrsubstans från vätskefraktionen,

2) ska minst 25 kubikmeter naturgödsel som uppkommit i en aktiv jordbrukares jordbruksverksamhet behandlas i en biogasanläggning,

3) ska minst 25 kubikmeter naturgödsel överlåtas till gårdsbrukensheter som själv producerar högst 25 kubikmeter naturgödsel eller inte alls, eller

4) ska en aktiv jordbrukare leverera minst 25 kubikmeter vallväxtlighet till en biogasanläggning.

Om en aktiv jordbrukare använder en i 1 mom. 1 punkten avsedd gödselseparator eller en metod för sedimentering av slam, ska minst 25 kubikmeter naturgödsel eller slam behandlas. Vid användningen av en metod för sedimentering av slam ska det mer flytande slammet flyttas

till följande cistern för att effektivisera sedimenteringen och vid behov vidare till lagringsbassänger.

En aktiv jordbrukare ska i de skiftesspecifika anteckningarna anteckna mängden naturgödsel, slam och vallväxtlighet som avses i 1 mom. Det ska senast den 30 november finnas ett kvitto på eller ett avtal om sådan behandlad eller överlåten naturgödsel som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten eller levererad vallväxtlighet som avses i 1 mom. 4 punkten.

Som genomförande av en åtgärd som avses i 1 mom. 4 punkten betraktas också om en aktiv jordbrukare har en biogasanläggning där vall kan matas in eller är delägare i en sådan anläggning.

18 §

Valbar gårdsspecifik åtgärd som gäller näringsväxter för pollinatörer

Vid en åtgärd som gäller näringsväxter för pollinatörer ska det på gårdsbruksenheten under vegetationsperioden på minst två olika basskiften i skördeproduktionssyfte odlas en- eller fleråriga produktionsväxter som tillhandahåller näring för pollinatörer. Sådana växter är oljeväxter, bovete, kummin, koriander, senap, pumpor, frilandsgurka, sparris, bönor, bondböna, ärter, oljehampa, vejde, jordgubbe, hallon, fruktträd eller bärbuskar. Ett basskifte där åtgärden genomförs ska omfatta minst 0,5 hektar. På hela det basskifte som valts för åtgärden ska en eller flera växter som lämpar sig för åtgärden odlas.

19 §

Valbar gårdsspecifik åtgärd som gäller metod för precisionsodling

Vid en åtgärd för främjande av metoder för precisionsodling ska aktiva jordbrukare eller entreprenörer som de anlitar använda

1) automatik som baserar sig på platsspecifik avbildning och som gör platsanpassad placering och spridning av produktionsinsatser möjlig,

2) en växtskyddspruta eller gödselspridare med skiftesspecifik automatik som baserar sig på geografisk information och som gör det möjligt att förhindra överlappande spridning av växtskyddsmedel eller gödselmedel i växtbeståndet,

3) en harv som utnyttjar optik vid mekanisk bekämpning av ogräs, eller

4) en skördetröska eller självgående exakthack med skördenivåmätning som baserar sig på geografisk information.

Den platsspecifika avbildning som avses i 1 mom. 1 punkten kan utföras med hjälp av satellit, flygbild, realtidssensor, kamera eller zonkartläggning av åkern.

I en åtgärd som främjar precisionsodlingsmetoder kan en aktiv jordbrukare i stället för de metoder som avses i 1 mom. använda en traktor eller arbetsmaskin som minst är utrustad med körautomatik som väljer och behåller körlinjen utan förare.

Den aktiva jordbrukaren ska anteckna funktionsprincipen för den använda anordningen i de skiftesspecifika anteckningarna.

Den aktiva jordbrukaren ska ha en utskrift av användningen av en metod som avses i 1 mom. 1 och 4 punkten. Användningen av en metod som avses i 1 mom. 2 och 3 punkten samt 3 mom. ska senast den 30 november kvitteras av eller ha ett kvitto av entreprenören.

20 §

Valbar gårdsspecifik åtgärd som gäller applikationer för uppföljning och identifiering av växtskadegörare och växtsjukdomar

Vid en åtgärd som gäller utnyttjande av applikationer för uppföljning och identifiering av skadegörare och växtsjukdomar ska en aktiv jordbrukare ha tillgång till en interaktiv applikation som fungerar med en dator eller mobil enhet för identifiering av ogräs, växtsjukdomar eller växtskadegörare och för uppföljning av situationen för växtsjukdomar och växtskadegörare under växtperioden. Applikationen kan vara en omfattande applikation eller en applikation som stöder beslutsfattandet om växtskydd för enskilda produktionsväxter. En aktiv jordbrukare ska senast den 30 november skriftligen visa att applikationen används.

21 §

Krav på miniminivå för gårdsspecifika åtgärder

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska vid användning av växtskyddsmedel iaktas de allmänna principerna för integrerat växtskydd enligt 4 § 1 mom. 7 punkten i lagen om växtskyddsmedel (1563/2011). Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska dessutom iaktas 6 § 2 mom. i lagen om gödselmedel (711/2022), 9 § i statsrådets förordning om användning av gödselprodukter och naturgödsel som innehåller fosfor (/2023), 13 § i statsrådets förordning om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling (1250/2014) och verksamhetskrav 7 i bilaga III till förordningen om strategiska planer.

22 §

Skiftesspecifik åtgärd som gäller markförbättrande grödor och saneringsgrödor

Vid en skiftesspecifik åtgärd som gäller markförbättrande grödor och saneringsgrödor ska en aktiv jordbrukare odla markförbättrande grödor eller saneringsgrödor på skiften som föregående år har odlats med ettåriga produktionsväxter. Åtgärden behöver inte genomföras varje förbindelseår.

Markförbättrande grödor är oljerättika, bearbetningsrättika, lusern, luddvicker, fodervicker, vitsenap, dvs. gulsenap, sötväppling, cikoria, honungsfacelia, solros, växtbestånd av kummin under det första året eller blandningar av dessa. Markförbättrande grödor får inte odlas som bottengröda till den gröda vars skörd bärgas. Saneringsgrödor är oljerättika, bearbetningsrättika, vitsenap, dvs. gulsenap, tagetes eller blandningar av dessa. Som bearbetningsrättika betraktas också bearbetningsrädisa.

Markförbättrande grödor och saneringsgrödor får gödslas. Den markförbättrande grödan eller saneringsgrödan ska sås på våren och den får vändas in i jorden två månader efter sådd. Växtbeståndet får slå eller krossas under växtperioden och det får användas.

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iaktas 6 § i statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden.

23 §

Skiftesspecifik åtgärd som gäller fånggrödor

Vid en skiftesspecifik åtgärd som gäller odling av fånggrödor ska en aktiv jordbrukare odla fånggrödor som bottengröda till en ettårig produktionsväxt eller efter dess skörd. Fånggrödan

kan sås som bottengröda till odlingsväxten i samband med sådden eller senast på spannmålens broddstadium. Fånggrödan kan även sås efter att odlingsväxten skördats eller före skörden. Fånggrödan ska dock sås senast den 15 augusti. Utsädet från fånggrödan ska sås jämnt över hela odlingsskiftet så att växtligheten är täckande.

Odlingsväxten ska vara en jordbruksväxt eller en trädgårdsväxt som odlas som ettårig, dock inte en vallväxt. Fånggrödan kan vara italienskt rajgräs eller ett annat vallgräs, klöver eller en annan vallbaljväxt. Fånggrödan kan också vara en blandning av flera växtarter av vars vikt högst tio procent av fröblandningen kan innehålla också andra blommande ettåriga växter. Växtbeståndet av fånggrödor får inte enbart bestå av kvävefixerande växter. För ettåriga trädgårdsväxter och tidig potatis kan fånggrödan också vara honungsfacelia, oljerättika eller bearbetningsrättika. Säd får sås som fånggröda endast på sådana skiften där det under samma år har odlats tidig potatis eller tidiga grönsaker.

Fånggrödor som sås efter det att odlingsväxten har skördats får inte gödslas. Gödslingen av en bottengröda ska ske i enlighet med odlingsväxten.

Växtligheten får avslutas med växtskyddsmedel tidigast den 15 september. Växtligheten får bearbetas tidigast den 1 oktober. Det är tillåtet att avsluta och bearbeta skiftet tidigare, om det på skiftet sås en höstsådd gröda vars skörd bärgas. Tillväxttiden för fånggrödor ska vara minst sex veckor.

En aktiv jordbrukare ska anmäla de skiften på vilka en skiftesspecifik åtgärd som gäller fånggrödor genomförs.

24 §

Skiftesspecifik åtgärd som gäller främjande av cirkulär ekonomi

I samband med en skiftesspecifik åtgärd som gäller främjande av cirkulär ekonomi ska en aktiv jordbrukare på åkerskiftet sprida flytgödsel, urin, vätskefraktion som separerats från flytgödsel eller flytande organisk gödsel med utrustning som placerar eller myllar in eller till åkerskiftet tillföra organiskt material med en torrsubstanshalt på minst 20 procent. Med organiskt material avses

- 1) organiska gödselmedel,
- 2) organiska jordförbättringsmedel,
- 3) blandningar av organiska gödningsmedel och jordförbättringsmedel,
- 4) fastgödsel eller komposterad naturgödsel som skaffats för nyttbruk från en annan gårdsbruksenhet,
- 5) torr fraktion som separerats från naturgödsel.

Flytgödsel som sprids genom placering och motsvarande ämnen kan härstamma från den aktiva jordbrukarens egen gårdsbruksenhet eller någon annanstans ifrån. Miljöersättning beviljas inte för fast gödsel som sprids som organiskt ämne, om det kommer från en gårdsbruksenhet som innehas av den aktiva jordbrukare som ansöker om ersättningen. En gårdsbruksenhet får inte samtidigt både överlåta och ta emot organiskt material, med undantag för sådant organiskt material som har bearbetats i en biogasanläggning.

Spridningsmängden för ämnen som sprids med utrustning som placerar eller myllar in ska vara minst 15 kubikmeter per hektar. Spridningsmängden för naturgödsel, torra fraktioner och i bilaga 3 avsett organiskt material med en torrsubstanshalt på minst 20 procent ska vara minst 10 kubikmeter per hektar. Spridningsmängden för ämnen med hög näringshalt och vars fosforhalt är minst 3 kilogram per kubikmeter ska vara minst 5 kubikmeter per hektar.

Det ämne som ska spridas på skiftet ska väljas så att den minimimängd som krävs för spridningen inte överskrider de maximimängder som anges i 4 § i statsrådets förordning om användning av gödselprodukter och naturgödsel som innehåller fosfor och i 11 § i statsrådets förordning om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling.

Placeringen av flytgödsel och motsvarande ämnen som avses i bilaga 2 i en åker ska ske med hjälp av en anordning som skär en skåra i åkerns yta och låter flytgödseln rinna in i skåran eller sprutar in den dit. Myllningsutrustning som är kopplad till en enhet som sprider ut ämnet kan också användas.

En aktiv jordbrukare ska med hjälp av ett överlåtelseavtal, ett kvitto eller en fraktsedel kunna påvisa näringsinnehållet samt produkten, leverantören och mängden i fråga om sådant material som kommer någon annanstans ifrån än från gårdsbrukshuset. De använda ämnena och deras spridningsmängder ska antecknas i de skiftesspecifika anteckningarna.

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iakttas 6 § 2 mom. i lagen om gödselmedel och 10 § 1—3 och 5—8 mom. i statsrådets förordning om begränsning av vissa utsläpp från jordbruk och trädgårdsodling.

25 §

Skiftesspecifik åtgärd som gäller skyddszoner

Vid en skiftesspecifik åtgärd som gäller skyddszoner ska en aktiv jordbrukare anlägga en skyddszon som täcks av ett flerårigt vallbestånd och sköta skyddszonen under hela förbindelseperioden. En skyddszon behöver inte anläggas separat, om det tidigare på skiftet har anlagts ett flerårigt vallbestånd.

En skyddszon ska anläggas på ett basskifte som ligger i ett grundvattenområde, i ett Natura-område, på ett sådant kantområde vid en våtmark som avses i 48 § eller vid ett vattendrag. Ett skifte anses ligga vid ett vattendrag, om dess avstånd från vattendraget är högst 10 meter. En skyddszon vid ett vattendrag får vara högst 50 meter bred. En skyddszon får också finnas på ett skifte som inte i sin helhet ligger vid ett vattendrag. Om ett basskifte utgörs av areal som delvis är lämplig som skyddszon, betraktas det i sin helhet som skyddszon om skiftet är mindre än en hektar stort, har definierats som erosionskänsligt eller om minst 50 procent av skiftet är lämplig som skyddszon. Ett skifte som finns inom ett grundvattenområde eller Natura 2000-område får i sin helhet utgöra skyddszon.

Ett flerårigt vallbestånd ska anläggas under det första eller andra förbindelseåret och bevaras på skiftet från anläggningsåret till utgången av förbindelseperioden. Vallbeståndet får anläggas också innan förbindelseperioden börjar. Växtbeståndet får anläggas genom användning av färdiga utsädesblandningar av vall- och gräsväxter. I samband med anläggandet är det möjligt att gödsla växtbeståndet för att säkerställa en snabb tillväxtstart. Om växtbeståndet anläggs i skyddssäd, ska det anläggas redan under den föregående växtperioden. Efter anläggandet får området inte bearbetas eller gödslas. Området får bearbetas, om växtbeståndet ska förnyas i ett sådant fall som avses i 6 mom. Med växtskyddsmedel är behandling möjlig endast vid bekämpning av flyghavre eller svåra ogräs med vindspridning.

Växtbeståndet i skyddszonen ska slås och bärgas årligen senast den 31 augusti. Vad gäller tidpunkten för slåttern ska de vilda fåglarnas och däggjurens levnadsförhållanden beaktas. Den växtmassa som slagits ska föras bort från skyddszonen och den får användas. Den växtmassa som slagits ska hanteras och lagras så att vattenvårdsmålen för skyddszonen inte äventyras. Växtmassan får inte medföra olägenhet för miljön, och den får inte föras till skogen eller till impediment.

Skiftet får användas för bete om det inte ger upphov till erosion, inte äventyrar naturens mångfald och sker utan att tillskottsoder ges och om inga vattenvårdshinder föreligger.

Skyddszonen ska förbli jordbruksmark. Skyddszonens växtbestånd ska förnyas i situationer där växtbeståndets förmåga att producera växtmassa och binda erosionsmaterial och näringsämnen försvagas betydligt eller om det på skiftet i mer än ringa omfattning etablerar sig växtlighet som är kännetecknande för annan än åkermark. Ny vallväxtlighet ska anläggas genast när förhållandena tillåter det. Växtbestånd som upprätthålls inom skyddszonen får när den åldras innehålla fler arter än vid anläggandet. Om växtligheten på skyddszonen skadas eller förstörs

under vintern, till följd av bekämpning av flyghavre eller av någon annan motsvarande orsak, ska den skadade arealen besås med ny vallväxtlighet så snart förhållandena tillåter det. I de skiftesspecifika anteckningarna ska det göras en anteckning om växtbeståndet har förstörts, om bekämpning av flyghavre eller andra svåra ogräs med vindspridning och om anläggande av nytt växtbestånd och orsaken till det.

Inom skydds-zonen får det vidtas åtgärder av kortvarig art som förbättrar vattenhushållningen. Undantag från villkoren för en skiftesspecifik åtgärd i en miljöförbindelse som gäller skydds-zoner får göras, om det är fråga om genomförande av vattenskyddsåtgärder i ett vattendrag som gränsar till skydds-zonen.

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iakttas 17 § i miljöskyddslagen (527/2014), 4 a § i statsrådets förordning om ämnen som är farliga och skadliga för vattenmiljön (1022/2006), skyddsbeslut som fattats med stöd av 24 och 25 § i naturvårdslagen (1096/1996) i fråga om områden som avses i 64 § 1 mom. 2 punkten i den lagen, beslut som fattats med stöd av 64 a, 65 b § och 65 c § i den lagen samt 7 § i statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden.

26 §

Skiftesspecifik åtgärd som gäller torvåkrar med vall

Vid en skiftesspecifik åtgärd som gäller torvåkrar med vall ska en aktiv jordbrukare på ett basskifte som helt består av torvmark anlägga och underhålla produktionsvall som täcks av ett flerårigt vallbestånd. Torvmarker ska konstateras utifrån en markkartering i enlighet med 13 §. Vid provtagningen ska den provfrekvens som föreskrivs i 13 § iakttas. Den aktiva jordbrukaren ska lämna markkarteringen till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet senast den 30 september under den växtperiod då jordbrukaren första gången väljer den skiftesspecifika åtgärden som gäller torvåkrar med vall. Ett flerårigt vallbestånd ska anläggas under det första eller andra förbindelseåret och bevaras på skiftet från anläggningsåret till utgången av förbindelseperioden. Vallbeståndet får anläggas också innan förbindelsen börjar.

Den aktiva jordbrukaren ska se till att vallbeståndet håller god kvalitet och bevarar sin avkastningsförmåga under hela förbindelseperioden. Vallen får förnyas under förbindelseperioden endast utan bearbetning. Växtligheten får gödslas. Växtskyddsmedel får inte användas på skiftet.

På vallar på torvmarker får det täckdikas, kalkas, grävas och rensas utfallsdiken samt genomföras andra motsvarande åtgärder av kortvarig art som förbättrar markstrukturen och vattenhushållningen. Områden med växtlighet som skadats eller förstörts i samband med ovan nämnda åtgärder ska genast efter åtgärden besås med vall- eller gräsväxter. Skörden ska bärgas årligen senast den 31 augusti och den får användas. Med hänsyn till naturens mångfald ska slåttern utföras så att fåglarnas häckning och däggdjurens ungar inte störs. Slåttern får inte utföras så att man går runt skiftet från kanterna in mot mitten. Betesgång på området är tillåten, men då ska man se till att åkerns yta förblir vallbevuxen.

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iakttas 4 § 5 mom. och 9 § i statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden.

27 §

Skiftesspecifik åtgärd som gäller hantering av avrinningsvatten

I samband med en skiftesspecifik åtgärd som gäller hantering av avrinningsvatten ska en aktiv jordbrukare med hjälp av dräneringssystem reglera mängden avrinningsvatten från åkern. Åtgärden ska genomföras antingen på ett skifte med reglerbar dränering eller på ett skifte med underbevattning eller ett system för återanvändning av dräneringsvatten.

Ett skifte där en åtgärd som gäller hantering av avrinningsvatten genomförs ska ligga på sur sulfatjord eller vara av jordarten torv. Ett skifte ligger på sur sulfatjord, om ett prov som tagits på 0,5—1,5 meters djup på skiftet analyseras i laboratorium och resultatet visar att pH utan inkubation ligger under 4,5 eller att pH efter högst 16 veckors inkubation ligger under 4,0. Åtgärden kan också genomföras på en areal där en åtgärd som avses i 21 § i statsrådets förordning om miljöersättning (235/2015) har genomförts.

Torvmarker ska konstateras utifrån en markkartering enligt 13 §. Sur sulfatjord ska konstateras utifrån en jordanalys som utförts i ett laboratorium. Vid provtagningen ska den provfrekvens som föreskrivs i 13 § iaktas. Den aktiva jordbrukaren ska lämna markkarteringen eller resultatet av analysen till kommunens landsbygdsnäringsmyndighet senast den 30 september under den växtperiod då den aktiva jordbrukaren första gången ansöker om miljöersättning för hantering av avrinningsvatten. Om Geologiska forskningscentralen har tagit prov på skiftet och utifrån det konstaterat att skiftet består av sur sulfatjord, behövs ingen separat analys av provet.

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska 3 kap. 2 § 1 mom. 2, 5, 6, 8 och 9 punkten samt 3 kap. 3 § 1 mom. 1, 2 och 6 punkten i vattenlagen (587/2011) iaktas.

28 §

Skiftesspecifik åtgärd som gäller reglerbar dränering

Vid en skiftesspecifik åtgärd som gäller reglerbar dränering ska en aktiv jordbrukare på ett skifte med reglerbar dränering reglera vattennivån genom att höja eller sänka dämningshöjden i vattenbrunnarna vid uppsamlingsdiket eller med andra dämninganordningar. Vid dämningen ska beaktas markens bärighet som behövs för sånings- och skördemaskinerna, den fuktighet som lagras i marken under våren, skötseln av växternas vattenhushållning samt ökning av lagringskapaciteten före häftiga regn och höstregn samt vårens smältvatten för att förebygga urlakning av näringsämnen. Under de perioder då odlingsåtgärder inte vidtas på åkern ska användas en dämningshöjd som höjer grundvattennivån så högt som möjligt på skiftet och som på så sätt fördröjer nedbrytningen av torv eller utsläpp från sulfatjordar. Vid justeringen av höjden ska dock beaktas en ändamålsenlig vattenhushållning för odlingsväxterna och den tillräckliga lagringskapacitet som vårens smältvatten kräver för att urlakning av näringsämnen ska kunna förebyggas. Den aktiva jordbrukaren ska se till att eventuellt tillskottsvatten leds och att dämninganordningarna är i skick. Dämningen ska skötas i enlighet med väder- och växtförhållandena och odlingsåtgärder och med hjälp av väderprognoserna.

Över genomförandet av en skiftesspecifik åtgärd som gäller reglerbar dränering ska föras journal, där åtgärder i anslutning till reglering, skötsel och underhåll samt tidpunkten för dem ska antecknas. Journalföringen kan också göras i de skiftesspecifika anteckningarna.

29 §

Skiftesspecifik åtgärd som gäller underbevattning eller återanvändning av dräneringsvatten

Vid en skiftesspecifik åtgärd som gäller underbevattning ska åkerområdets vattenhushållning regleras som en helhet med hjälp av bevattning och reglerad torrläggning genom täckdikensnätet.

Vid en skiftesspecifik åtgärd som gäller återanvändning av dräneringsvatten ska det avrinningsvatten som kommer från åkerområdet under våravrinningen och vid häftiga regn lagras i en separat tillräckligt stor bassäng för avrinningsvatten, från vilken vattnet under den torra perioden leds tillbaka till åkern som bevattningsvatten.

Som skötselåtgärd vid underbevattning eller återanvändning av dräneringsvatten ska bevattningsvatten ledas till dikesnätet från naturliga vatten genom pumpning eller med hjälp av tyngdkraften. Bevattningsvatten får ledas till täckdikesnätet via antingen den övre eller den nedre ändan av dikesnätet. Vattnet ska med hjälp av reglerbrunnar eller andra dämninganordningar däckas upp i täckdikesnäten på området, varifrån det absorberas av marken. Vid ledning av bevattningsvatten till ett område ska väder- och växtförhållandena och odlingsåtgärderna beaktas. Vid återanvändning av dräneringsvatten ska vatten från en plats för anskaffning av tillskottsvatten eller från separata lagringsbassänger ledas till åkerområdet med hjälp av underbevattningssystemet med beaktande av väder- och växtförhållandena och odlingsåtgärderna.

Över genomförandet av en skiftesspecifik åtgärd som gäller underbevattning eller återanvändning av dräneringsvatten ska föras journal, där åtgärderna i anslutning till reglering, skötsel och underhåll samt tidpunkten för dem ska antecknas. Journalföringen kan också göras i de skiftesspecifika anteckningarna.

Den aktiva jordbrukaren ska reglera dämningshöjden på tillbörligt sätt och se till att eventuellt tillskottsvatten leds och att anordningarna är i skick. Målet ska med beaktande av odlingsåtgärderna och den lagringskapacitet som vårens smältvatten kräver vara en så hög grundvattennivå som möjligt.

30 §

Skiftesspecifik åtgärd som gäller alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter

Vid en skiftesspecifik åtgärd som gäller alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter ska en aktiv jordbrukare på de skiften som jordbrukaren har uppgett genomföra minst en av de biologiska eller mekaniska bekämpningsmetoder som avses i bilaga 4. Bekämpningsmetoden ska vara sådan att den minskar den risk som användningen av växtskyddsmedel medför för miljön eller människors hälsa. Den aktiva jordbrukaren ska välja minst en av följande bekämpningsmetoder:

- 1) användning av mikrobiologiska växtskyddsmedel som sprids mekaniskt för bekämpning av växtsjukdomar eller skadegörare,
- 2) organisk eller biologiskt nedbrytbar täckning under växtperioden för ettåriga växter,
- 3) insektsnät,
- 4) användning av mikrobiologiska växtskyddsmedel som sprids med pollinerande insekter för bekämpning av växtsjukdomar,
- 5) användning av makroorganismprodukter vid bekämpning av växtskadegörare,
- 6) organisk eller biologiskt nedbrytbar täckning eller gräställe som klipps under växtperioden för fleråriga växter.

För ett ersättningsberättigande jordbruksskifte som ingår i miljöförbindelsen får det väljas bara en bekämpningsmetod per gång och den ska användas på hela jordbruksskiftet. Arealen för genomförande av åtgärden får variera från år till år beroende på odlingssituationen.

Den aktiva jordbrukaren ska senast den 31 maj för varje skifte och växt utarbeta en preliminär plan för alternativt växtskydd. Av planen ska framgå vilken alternativ växtskyddsmetod som ska användas på respektive växtart och skifte samt en beskrivning av vilka medel för uppföljning som ska användas på skiftet för att följa upp behovet av den alternativa växtskyddsmetoden och hur den lyckas. I den preliminära planen ska det anges i vilka situationer den alternativa växtskyddsmetoden kan kompletteras med andra metoder. Användningen av andra metoder ska alltid basera sig på en tillräckligt lång uppföljning av den alternativa metodens effekt och på ett konstaterat kompletteringsbehov, som ska antecknas i de skiftesspecifika anteckningarna.

Vid användning av alternativa växtskyddsmetoder för trädgårdsväxter som baserar sig på mikrobiologiska preparat eller användning av makroorganismer ska de preparat eller bekämpningsorganismer som överensstämmer med metoden anskaffas varje förbindelseår. Om användning av bin för spridning av preparatet ingår i växtskyddsmetoden ska det på området finnas minst två bikupor per hektar under odlingsväxtens blomningsperiod. I bikuporna ska det finnas en lämplig spridare för växtskyddsmedlet samt separata in- och utgångar för bina. Om växtskyddsmetoden är användning av insektsnät, ska sådana nät avsedda för insektsbekämpning användas som täcker hela den areal där åtgärden genomförs.

En aktiv jordbrukare som använder täckningsmetoder ska täcka raderna av ettåriga trädgårdsväxter och raderna eller radmellanrummen för fleråriga växter för de skiften som jordbrukaren har uppgett med tillräcklig täckning under hela växtperioden. Vid användning av täckningsmetoder ska markytan vid rader av ettåriga trädgårdsväxter täckas med halm, flis, gräsklipp, biologiskt nedbrytbar film, täckpapper eller något annat organiskt material som är oskadligt för jordmänen. Markytan runt fleråriga växter ska täckas längs raderna med halm, flis, gräsklipp, biologiskt nedbrytbar film, täckpapper, gräs som sedan klipps eller något annat organiskt täcke som inte är skadligt för jordmänen. Ett gräställe som klipps mellan raderna av fleråriga växter kan också vara en blomsterrensa som slås efter blomningen. Ett skifte kan täckas helt och hållet eller så kan endast en rad eller ett radmellanrum täckas. Växtskyddsmedel får inte användas för bekämpning av ogräs när täckningsmetoder används.

Det krav på marktäckning som avses i 5 mom. ska uppfyllas senast den 30 juni. För växter som kräver förgröda samt för sallatsväxter, kinakål, blomkål och broccoli ska kravet på marktäckning uppfyllas senast den 31 juli. Marktäckningen ska bevaras fram till skörden. Ett gräställe som klipps ska vara täckande senast vid tidpunkten för skörden. Täckmaterialet på täckta rader eller radmellanrum ska täcka 90 procent av den markyta som ska täckas. Ett gräställe som klipps ska hållas kort genom att det klipps tillräckligt ofta under växtperioden.

Den aktiva jordbrukaren ska föra skiftesspecifika anteckningar om kontroll och bekämpning av växtlighet eller skadegörare samt vid behov kunna uppvisa kvitto över anskaffning av vissa preparat eller entreprenadarbete.

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iaktas verksamhetskrav 7 i bilaga III till förordningen om strategiska planer och 7 §, 12 § 2 mom., 14 § 1—4 mom. och 17 § 1 mom. i lagen om växtskyddsmedel.

31 §

Skiftesspecifik åtgärd som gäller fågelåkrar

Vid en skiftesspecifik åtgärd som gäller fågelåkrar ska en aktiv jordbrukare enligt normal odlingsodla produktionsväxter som gynnar vilda tranor, gäss eller svanar med målet att få ett växtbestånd som ger normal skörd.

Åtgärden kan genomföras på skiften som utifrån geografisk information har identifierats som viktiga rast- och matplatser vid flyttningstider för de nämnda fåglarna. Den aktiva jordbrukaren ska anmäla de skiften i odlingen där tranor, gäss eller svanar får äta utan att bli störda. En gård kan som fågelåkrar uppge högst 50 procent av den ersättningsberättigande jordbruksmark på gårdsbruksenheten som till sitt markanvändningsslag är åker. Ett område kan bestå av ett eller flera till varandra angränsande bas- eller jordbruksskiften för samma ersättningsmottagare. Det anmälda området ska omfatta minst 10 hektar.

Odlingsåtgärderna på skiftet ska tidsmässigt förläggas och genomföras så att fåglarna inte störs. Fåglarna får inte på förhand hindras från att komma in på skiftet och det är inte tillåtet att avsiktligt störa dem. Det är tillåtet att bärga marknadsduglig skörd på skiftet.

Den aktiva jordbrukaren ska dokumentera att växtbeståndet på skiftet används som viloplats för stora fågelflockar och för fåglars omfattande födoanskaffning. På skiftet eller en del av skiftet ska det kunna observeras uppenbara kvalitativa eller kvantitativa skador på produktionsväxten.

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iakttas 9, 13, 15 och 17 § i naturvårdslagen och skyddsbeslut som fattats med stöd av 24 och 25 § i den lagen, 29 och 30 § i den lagen, skyddsbeslut beträffande fåglar som fattats med stöd av 47 § i den lagen samt 64 a och 65 b § och beslut som fattats med stöd av 65 c § i den lagen.

4 kap.

Allmänna förutsättningar för miljöavtal

32 §

Avtalsperioden och avtalsåret för miljöavtal

Avtalsperioden och avtalsåret för ett miljöavtal börjar den 1 maj det år då ansökan lämnats in. Avtalsperioden och avtalsåret slutar den 30 april.

Om det är fråga om ett miljöavtal som avses i 5 § 1 mom. 6 punkten i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling, börjar avtalsperioden och avtalsåret den 1 januari och slutar den 31 december.

33 §

Giltighetstiden för miljöavtal

Miljöavtalet träder i kraft när avtalsperioden börjar. Ansökan och närings-, trafik- och miljöcentralens separata beslut utgör ett godkänt gällande avtal. Avtalet upphör att gälla, om den årliga utbetalning av miljöersättning som sker med stöd av avtalet inte söks, utom ifall orsaken till att utbetalning inte har sökts är en sådan som avses i 13 § 2 mom. i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling.

34 §

Åtgärder som ska ingå i miljöavtal

En förutsättning för ingående och ändring av ett miljöavtal är att det är ändamålsenligt med tanke på de mål som ställs upp för avtalet i Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken för 2023–2027 och med tanke på ett hållbart nyttjande av naturresurserna och miljöns tillstånd. Kvaliteten på de åtgärder som inbegrips i ett miljöavtal ska överstiga de krav som avses i 4 § i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling. Ett miljöavtal kan inte innehålla åtgärder för vars genomförande antingen EU-stöd eller stöd inom ramen för ett nationellt stödsystem redan betalas, och inte heller åtgärder som jordbrukaren är förpliktad att vidta enligt annan lagstiftning.

I miljöavtalet ska per basskifte anges de områden som avtalet gäller.

35 §

Skötselplan

Ett miljöavtal som avses i 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling ska basera sig på en skriftlig skötselplan där de skiftesspecifika åtgärderna ska anges för varje avtalsår. I planen ska hela avtalsområdet och dess trädbestånd beaktas.

Skötselplanen ska ha följande bilagor:

1) en allmän beskrivning av det planerade projektet och den planerade skötseln samt målsättningarna för projektet och skötseln, på basis av vilka det går att bedöma områdets natur- och landskapsvärden eller betydelse för jordbrukets vattenvård,

2) en plan där det i enlighet med miljöavtalets villkor beskrivs specificerade anläggnings- och skötselåtgärder och andra åtgärder för varje skifte eller i enlighet med skötselhelheterna och tidtabellen för genomförande av dem årligen, avverkning och andra åtgärder som hänför sig till trädbeståndet, mellanår i betesgången som skötseln kräver samt en beskrivning hur åtgärderna främjar att miljöavtalets målsättningar uppnås,

3) en redogörelse för de åtgärder för vilkas genomförande det redan betalas något annat stöd i enlighet med ett av Europeiska unionen finansierat eller nationellt stödssystem.

Om ansökan gäller i 60 § avsedd skötsel av en vårdbiotop som har klassificerats som nationellt eller regionalt värdefull, ska till skötselplanen fogas ett utlåtande av den myndighet som utför i 41 § avsedd inventering av vårdbiotoper, av vilket framgår de nationellt eller regionalt värdefulla områden som ingår i skötselplanen. Ett ovan avsett utlåtande behöver inte fogas till skötselplanen, om information om områdets värde är tillgänglig via Livsmedelsverkets webbtjänst, som är en del av livsmedelsförvaltningens informationsresurs i enlighet med lagen om livsmedelsförvaltningens informationsresurs (560/2021).

Som skötselplan kan också godkännas Forststyrelsens eller närings-, trafik- och miljöcentralens åtgärds- eller projektplan, om den uppfyller förutsättningarna enligt 1 och 2 mom.

36 §

Anteckningsskyldighet

Över åtgärder som genomförs på ett avtalsområde ska det föras anteckningar skiftesvist eller enligt skötselhelheter allt efter som åtgärderna genomförs, om det är fråga om miljöavtal som avses i 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling. I anteckningarna ska årligen anges åtminstone skiftets namn, signum och areal samt de åtgärder som genomförts, tidpunkten för genomförande av dem och åtgärdernas varaktighet samt det genomsnittliga antalet betande djur under betesperioden.

37 §

Ändring av avtalsarealen

Till miljöavtal som avses i 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling får med beaktande av anslagen i statsbudgeten fogas areal som är lämplig för avtalen. Utökningen av arealen ska vara ändamålsenlig med tanke på genomförandet av miljöavtalet och i fråga om den utökade arealen ska det göras ett sådant administrativt kontrollbesök som avses i 5 § 5 mom. i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling.

Ur miljöavtal som avses i 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten i lagen om lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling får avföras areal, om besittningen av arealen överförs till någon annan och om den areal som ingår i avtalet efter avförandet inte sjunker under den minimiareal som avses i 5 § 5 mom. i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling. Areal som ingår i ett

miljöavtal och vars skötsel i enlighet med avtalsvillkoren inte längre fortsätter och som blir kvar i besittningen av den som ingått avtalet, får avföras ur avtalet.

38 §

Ändring av miljöavtal

Om det är fråga om ett miljöavtal som avses i 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling, kan de avtalsenliga åtgärderna vid behov preciseras under avtalets giltighetstid för att målen för avtalet inte ska äventyras. En precisering och en ändring av en värdbiotops värdeklass kan ske på ansökan av mottagaren av ersättning eller på initiativ av närings-, trafik- och miljöcentralen före ingången av följande avtalsår. Preciseringsen ska sökas med iakttagande av förfarandet i 3 kap. i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd (1334/2022).

Om betesgång enligt planen i ett gällande miljöavtal på grund av exceptionella naturförhållanden eller andra oöverstigliga hinder inte är möjlig eller medför olägenhet för naturvärdena i avtalsområdet, ska det separat ansökas om ändamålsenlig ersättande av skötsel av objektet eller om upphävande av avtalet hos närings-, trafik- och miljöcentralen.

39 §

Ändring av åtgärdsplanen

En förutsättning för ändring av ett miljöavtal som avses i 5 § 1 mom. 4 och 5 punkten i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling är att jord- och skogsbruksministeriet godkänner ändringen av åtgärdsplanen.

40 §

Administrativa kontrollbesök

På basis av ett administrativt kontrollbesök som avses i 20 § 5 mom. i lagen om verkställighet av vissa av Europeiska unionens jordbruksstöd och vissa nationella jordbruksstöd kan avföras skiften som ingår i ett miljöavtal som avses i 5 § 1 mom. 1 och 2 punkten i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling och onödiga åtgärder som ingår i skötselplanen eller fogas åtgärder till skötselplanen. Om den åtgärd som ska tillfogas gäller stängsling, röjning eller uppförande av ett rovdjursstängsel kan tillfogandet på ansökan av stödsökanden göras först under följande stödår. På basis av ett administrativt kontrollbesök kan också den areal som ingår i avtalet begränsas eller utökas.

5 kap.

Detaljerade villkor för miljöavtal

41 §

Miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet

Ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet kan ingås om värdbiotoper som sköts genom betesgång eller slåtter, om naturbeten, kantområden till åker med stor biologisk mångfald eller stort landskapsvärde, kantområden mellan åker och väg eller mellan

åker och vattendrag eller skogsdungar på åkerområden, objekt som främjar bevarandet av hotade arter i jordbruksmiljö, bevarandet av en hotad art i jordbruksmiljön, sådana objekt i jordbruksmiljö som utgör fornminnen samt om skötselobjekt för det kulturarv på landsbygden som hänför sig till långvarig markanvändning. I ett miljöavtal kan anges med tanke på målsättningarna för skötseln tillräckliga kantområden runt ett område där en hotad art förekommer eller där ett fornminne eller ett objekt för landsbygdens kulturarv finns. På strandområden används som avtalsområdets gräns mot vattnet den gräns som avses i 20 § 2 mom. 5 och 12 punkten i statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd.

Ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet kan inte gälla objekt där det saknas klara förutsättningar för att genom skötselåtgärderna framgångsrikt främja artrikedomen i jordbruksmiljön eller landskapet eller gälla objekt som i första hand används för skogsbruk. Följande objekt används i första hand för skogsbruk:

- 1) objekt som i första hand sköts med avseende på virkesproduktion,
- 2) skogar där artsammansättningen och åldersstrukturen är ensidig,
- 3) skogar där fältskiktet i huvudsak består av ris,
- 4) barrskogar som inte i terrängen uppvisar tydliga tecken på tidigare användning som betesmark,
- 5) kantzoner och skogsdungar som saknar sådana tydliga mångfalds- eller landskapsvärden som går att främja genom skötsel i enlighet med åtgärden.

Ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet kan inte omfatta odlade gräsmattor, områden som används som trädgård eller park eller vidsträckt sammanhängande kala berg eller areal som inte är stödberättigande och som är större än 100 kvadratmeter eller som kan urskiljas på en flygbild. Miljöavtal kan inte ingås om objekt som endast sköts genom röjning eller stängsling. Ett objekt som sköts genom slåtter utan betesgång kan godkännas i miljöavtal. Miljöavtal kan inte ingås när det gäller att bevara, underhålla eller iståndsätta lador. Miljöavtal kan inte ingås för ett område med stort rovdjurstryck, om inte djurens välbefinnande kan tillgodoseas genom ett ändamålsenligt rovdjursstängsel eller andra arrangemang. Miljöavtal kan inte ingås om de iståndsättningsåtgärder som finansieras från en annan offentlig finansieringskälla pågår eller om området sköts med ovan nämnda stöd.

Ingåendet av ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet förutsätter att de planerade skötselåtgärderna är ändamålsenliga med tanke på ett hållbart nyttjande av naturresurserna och på miljöns tillstånd. Avtalsområdet ska skötas och iståndsättas i enlighet med den plan som avses i 35 § och miljöavtalet. Planen kan innefatta skötsel av konstruktioner som hör till gårdsbrukenshetens odlingshistoria, fornminnen samt deras närmaste omgivning. Skötseln får inte äventyra de värden som ligger till grund för skyddet av området eller objektet.

Med stöd av ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet kan ersättning för skötsel och särskild ersättning för stängsling eller röjning betalas.

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iakttas 9, 13, 15 och 17 § i naturvårdslagen och skyddsbeslut som fattats med stöd av 24 och 25 § i den lagen, 29 och 30 § i den lagen, skyddsbeslut beträffande fåglar som fattats med stöd av 47 § i den lagen samt 64 a och 65 b § och beslut som fattats med stöd av 65 c § i den lagen och 12 och 15 § i statsrådets förordning om Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden.

42 §

Vårdbiotoper

Med vårdbiotop avses högt belägna ängar, torrängar, ängar, strandängar, lövängar, hagmarker, skogsbeten eller hedar, som uppvisar tydliga tecken på tidigare betesdrift eller på användning av området för produktion av foder för boskap. Med hed avses sådan ris- eller lavdominerad, trädlös eller så gott som trädlös växtlighet som förekommer i skärgården och kusttrakten. Med

högt belägna ängar avses små, trädlösa ängar på klippytor som är täckta med ett tunt jordlager och som har formats av bete eller slåtter eller ängar som endast är trädbevuxna vid kanterna.

Med en värdefull vårdbiotop avses en vårdbiotop som vid inventeringen av vårdbiotoper 2019–2022 och dess beredande inventeringar från ingången av 2016 har klassificerats som en nationellt eller regionalt värdefull vårdbiotop eller som av närings-, trafik- och miljöcentralen har konstaterats uppvisa motsvarande värden och som i sitt nuläge uppfyller definitionen av värdefull vårdbiotop. Vid definieringen av en vårdbiotops värde ska kriterierna för den ovan avsedda inventeringen användas.

I fråga om skogsbeten kan ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet ingå om

1) trädbeståndet utgörs av löv- eller barrträd av olika ålder och det finns fler murkna träd och hålträd än i ekonomiskogar i allmänhet,

2) skogsbetet har ljusa gläntor där det växer ängsväxter,

3) det på skogsbetet finns mer örter och gräs än det vanligtvis finns i motsvarande skogstyp, eller

4) Forststyrelsens eller närings-, trafik- och miljöcentralens åtgärds- eller projektplan för området innehåller åtgärder som hänför sig till diversifiering av ett jämnårigt lövträdsdominerat trädbestånd och planen uppfyller villkoren enligt 35 §.

Utöver de objekt som avses i 3 mom. betraktas som skogsbeten också gammal björkskog som uppkommit genom svedjebruk och för vilka björk- eller aldominans samt sådana stenhögar som hänför sig till svedjebruk är typiska, samt skog som inte längre används för betesgång, när de har en lång historia av betesdrift och kan restaureras till skogsbeten som uppfyller förutsättningarna enligt 3 mom.

43 §

Naturbeten och kantzoner

Med naturbete avses betesmark utanför arealer som till sitt markanvändningsslag utgör åker och som används för att producera foder för boskap och som i sitt nuvarande tillstånd inte kan klassas som vårdbiotop eller som vårdbiotop som ska iståndsättas. Naturbeten är också kantzoner och åkerholmar. När det gäller naturbeten är det möjligt att ingå miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet, om det på området finns sådana natur- eller landskapsvärden som skiljer sig från den övriga omgivningen och som kan främjas genom betesgång eller slåtter. Naturbetet ska ligga i en landskapshelhet i jordbruksmiljö.

Kantzoner som ingår i ett miljöavtal ska ligga i jordbruksmiljö utanför åkerområdet mellan åkerområdet och skog, mellan åkerområdet och väg eller mellan åkerområdet och vattendrag. Kantzonerna kan vara i genomsnitt högst 20 meter breda, men av särskilda skäl kan ett område mellan åkerområde och vattendrag eller mellan åkerområde och väg vara i genomsnitt högst 40 meter brett. Åkerholmar får vara högst 1 hektar stora.

44 §

Skötselåtgärder som ingår i miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet

Ett villkor för ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet är att det genom skötselåtgärderna bevaras eller främjas sådana natur- eller landskapsvärden i avtalsområdet som avviker från det ordinära genom skötsel av områden eller objekt som är viktiga för växt- och djurarternas bevarande och förökning samt för jordbruksmiljön. Åtgärderna ska grunda sig på den lokala naturens förutsättningar, och vid genomförandet ska uppmärksamhet ägnas åt regionala särdrag, landskapet och kulturtraditionen.

Avtalsområdet ska skötas genom årlig betesgång eller slåtter. Skötselåtgärder kan dessutom i enlighet med den skötselplan som avses i 35 § 2 mom. 2 punkten vara bärgning av slåtterrester, underhållsröjning av träd och buskar, bärgning av röjningsrester, lövtäkt och andra motsvarande åtgärder.

Avtalsområdet får inte bearbetas, gödslas eller behandlas med växtskyddsmedel. Inom avtalsområdet får inte sådan avverkning av trädbestånd utföras som inte ingår i röjning som främjar den biologiska mångfalden och landskapet enligt skötselplanen. Närings-, trafik- och miljöcentralen kan i enskilda fall tillåta kemisk bekämpning av sly i form av stubbehandling eller kemisk bekämpning av bestånd av jätteloka. Området får inte dräneras eller beskogas.

Om det är känt att det inom området finns en förekomstplats för en hotad växt- eller djurart som avses i naturvårdslagen eller en djurart som kräver strikt skydd enligt bilaga IV a till rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, eller om avtalsområdet ingår i ett Natura-område som avses i 64 § i naturvårdslagen, ska den myndighet som beviljar ersättningen säkerställa att de planerade åtgärderna för skötsel av avtalsområdet lämpar sig för de naturtyper och arter som är anledningen till skyddet.

Skötseln av områden som klassats som vårdbiotop och hotade växtarter ska planeras och förverkligas så att skötseln i första hand främjar jordbruksnaturens mångfald på området. På objekt av andra slag kan landskapsvård vara det primära målet. På vårdbiotoper och naturbeten kan även avbränning och andra särskilda skötselmetoder användas. Den växtlighet som slagits och röjningsrester ska föras bort, om inte den godkända planen med fog förutsätter något annat.

Ett område som omfattas av ett miljöavtal med syftet att främja levnadsförhållandena för hotade arter som lever i jordbruksmiljö, samt objekt i jordbruksmiljö som utgör fornminnen och naturobjekt som upprätthåller kulturarvet på landsbygden och som anknyter till vården av det kulturarv på landsbygden som hänför sig till långvarig markanvändning får skötas i enlighet med miljöavtalets syften genom betesgång, att det slås samt röjs. Skötselåtgärden får inte vara enbart röjning. Områden som utgör betesmark ska skötas på det sätt som föreskrivs i 46 §.

Skötseldagbok ska föras över de skötselåtgärder som vidtas inom avtalsområdet allt efter som åtgärderna genomförs eller också ska uppgifterna föras in i de skiftesspecifika anteckningarna.

Skötselåtgärderna ska påbörjas under det första avtalsåret på varje skifte som ingår i miljöavtalet om inte den godkända planen förutsätter något annat.

45 §

Istandsättningsåtgärder som ingår i miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet

I skötselplanen för ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet kan för att möjliggöra planerlig skötsel ingå stängsling av området, uppförande av ett rovdjursstängsel och röjning vid grundläggande istandsättning. De nämnda åtgärderna får genomföras på varje skifte högst en gång under avtalsperioden. Ettåriga åtgärder kan vid behov fogas till skötselplanen under avtalsperioden, om närings-, trafik- och miljöcentralen godkänner ändringen av skötselplanen. De nämnda åtgärderna ska genomföras före utgången av kalenderåret.

46 §

Genomförande av betesgång

Betesgång i enlighet med skötselplanen för ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet ska genomföras så att den inte medför skadlig övergödning av växtligheten i området eller jorderosion. Sådana vårdbiotoper eller områden som ska istandsättas

som vårdbiotoper och som ska användas för betesgång för att förebygga övergödning ska avskiljas med stängsel från övriga betesvallar. Närings-, trafik- och miljöcentralen kan från fall till fall tillåta att det i betesgången under avtalsperioden hålls en paus på ett år för att minska parasittrycket eller främja bevarandet av en utrotningshotad art.

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan i enskilda fall tillåta betesgång på gammal näringsfattig vall i kombination med ett sådant område som omfattas av ett avtal för skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet, om avtalsområdet inte är känsligt för övergödning. Avtalsområden får inte användas som betesmark endast nattetid och de får inte heller användas som rasthage på vintern.

En lämplig mängd djur per viss areal under betesperioden (betestryck) ska fastställas från fall till fall när miljöavtalet ingås. Betestrycket ska försöka anpassas så att det så exakt som möjligt motsvarar betets avkastning. Antalet djur på en viss betesareal ska vara sådant att djuren i huvudsak klarar sig på betet utan tillskottsfoder, eller också ska betesrotationen ordnas så att när ett område är avbetat flyttas djuren till ett annat. Närings-, trafik- och miljöcentralen kan från fall till fall tillåta att kalvar utfodras från och med den 1 augusti. Djuren får ges mineraler och vitaminer, om fosforinnehållet i dem är litet och användningen av preparaten inte medför övergödning av området. Om objektet är känsligt för övergödning, kan det när avtalet ingås fastställas vissa platser där mineralerna och vitaminerna ges, krävas att utfodringsstället täcks eller fastställas andra nödvändiga ytterligare åtgärder.

Den genomsnittliga djurtätheten per hektar i vårdbiotoper av olika typ bedöms för hela betes säsongen på det sätt som fastställs i bilaga 5. Det är möjligt att avvika från den djurtäthet som fastställs i bilaga 5, om undantaget kan motiveras med avtalsområdets individuella förhållanden. Om en vårdbiotop används för betesgång under flera kortare perioder eller för betesrotation, ska det totala antalet betesdygn beaktas vid beräkningen av djurtätheten.

47 §

Vård av kulturarvet

Planen i ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet kan innehålla underhåll och iståndsättning av sådana traditionella konstruktioner och anläggningar på avtalsområdet som anknyter till boskapsskötseln samt åtgärder för stängsling av området och andra åtgärder som hänför sig till betesgång. Traditionella konstruktioner och anläggningar som anknyter till boskapsskötseln är stengårdsgårdar, stenrösen, gårdsgårdar av slanor, portar, grindar, olika ställningar för torkning av hö, hässjor, vålmar och stackar, kreatursbroar och dammkonstruktioner vid kärrängar samt andra motsvarande konstruktioner och anläggningar. När konstruktioner iståndsätts ska lokala typlösningar bevaras. Konstruktionerna ska iståndsättas på ett sådant sätt att ursprungliga material och arbetsmetoder används så långt det är möjligt.

48 §

Miljöavtal om skötsel av våtmarker

Ett miljöavtal om skötsel av våtmarker kan ingås i fråga om en våtmark, ett översvämningsområde eller en areal som upptas av en fåra eller en fåra i två nivåer som återställts i naturenligt skick och där skötselåtgärder vidtas, en översvämningssplåtå eller översvämningssäng och kantområden som är tillräckliga med hänsyn till skötseln. Ett miljöavtal för skötsel av våtmarker kan också ingås för skötsel av små våtmarker, bottendammar, områden med översvämningssängar och områden som påminner om kärr som anlagts på tidigare torvåkrar genom ersättning

för icke-produktiva investeringar i enlighet med 9 § i lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare (1360/2014) eller 9 § i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling.

Utöver de objekt som avses i 1 mom. kan ett miljöavtal ingås i fråga om ett våtmarksobjekt

- 1) som har anlagts med sådan ersättning för icke-produktiva investeringar som avses i 9 § i lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare eller 9 § i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling,
- 2) har omfattats av ett avtal om specialstöd för skötsel av mångfunktionell våtmark enligt statsrådets beslut om miljöstöd för jordbruket (760/1995), statsrådets förordning om kompensationsbidrag och miljöstöd för jordbruket (644/2000) eller statsrådets förordning om kompensationsbidrag och miljöstöd för jordbruket åren 2007—2013 (366/2007), förutsatt att objektet har skötts i enlighet med villkoren i avtalet om specialstöd,
- 3) utgör en liten våtmark eller översvämningssäng och har omfattats av ett avtal om specialstöd för främjande av naturens mångfald och landskapet enligt statsrådets förordning om kompensationsbidrag och miljöstöd för jordbruket eller statsrådets förordning om kompensationsbidrag och miljöstöd för jordbruket åren 2007—2013,
- 4) som har omfattats av ett miljöavtal för skötsel av våtmarker enligt 5 § 5 mom. i lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare,
- 5) har anlagts med annan finansiering och uppfyller förutsättningarna för ett våtmarksobjekt som berättigar till ersättning för icke-produktiva investeringar enligt 9 § i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling.

Ett miljöavtal om skötsel av våtmarker kan inte ingås i fråga om

- 1) skötsel av bevattningsbassänger som saknar vattenvårdsvärde eller mångfaldsvärde,
- 2) sådan skötsel av ett område som syftar till att omvandla området till en sjö eller tjärn,
- 3) i fråga om ett objekt där den belastning som avrinningsvattnet utgör huvudsakligen kan anses härröra från annat än jordbruk, eller
- 4) tidigare torvmyrar där rörfen har odlats.

Om det är fråga om våtmark som anlagts på en tidigare torvåker som ett område som påminner om kärr, kan ett miljöavtal om skötsel av våtmarker ingås för ett objekt som avses i 3 mom. 3 punkten.

Skötseln av den areal som omfattas av ett miljöavtal ska främja minskad vattendragsbelastning från jordbruk, stävja klimatförändringen genom torvåkrar som omvandlas till våtmark eller förbättra mångfalden i livsmiljöer som utgör jordbruksområden med ensidig natur eller främja vilt-, fiskeri- eller kräfhushållningen. Det huvudsakliga målet för skötseln av våtmarken ska specificeras i den skötselplan som avses i 35 §.

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska på avtalsområdet iakttas 9, 13, 15 och 17 § i naturvårdslagen och skyddsbeslut som fattats med stöd av 24 och 25 § i den lagen, 29 och 30 § i den lagen, skyddsbeslut beträffande fåglar som fattats med stöd av 47 § i den lagen samt 64 a och 65 b § och beslut som fattats med stöd av 65 c § i den lagen.

49 §

Skötselåtgärder för våtmark

Årliga åtgärder för skötsel av våtmarker kan vara avlägsnande av slam vid behov och avlägsnande och tillförsel av eventuella kemiska fällningsmedel, anläggning av bottendammar, åtgärder för skötsel av dammanläggningar och fåror, reglering av vattennivån samt slåtter av växtligheten i kantområden vid våtmarken eller fåran och bortförsl av växtresterna samt övriga motsvarande åtgärder. Slätteravfallet får användas.

Vid skötseln av fåror och fåror i två nivåer som restaurerats till naturliknande tillstånd ska man dra försorg om bottendammar, erosionsskydd och andra konstruktioner som bromsar upp

vattenströmningen, fårans och översvämningssområdenas förmåga att leda vatten samt om växtligheten i kantområdena vid fåran eller se till att översvämningsskålar hålls öppna. Från översvämningssområden ska vid behov växtlighet eller sådana jordpartiklar som sedimenterats i den avlägsnas. På våtmarker som sköts i avsikt att dämpa utsläppen av växthusgaser ska det sörjas för en ändamålsenlig vattennivå.

Avtalsområdet får användas för bete, om det inte är till förfång för den biologiska mångfalden eller vattenvården. Erosion på grund av betesgång ska förhindras. Växtskyddsmedel får inte användas på avtalsområdet.

Skötselåtgärderna för våtmarker kan innefatta intensifierad bekämpning av främmande arter.

I skötselplanen kan inte godkännas åtgärder som kan bedömas medföra olägenheter för Natura-områden som avses i 64 § i naturvårdslagen, de arter som avses i bilagorna 2, 4 och 5 till rådets direktiv 92/43/EEG om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter eller de arter som avses i bilaga 1 till rådets direktiv 79/409/EEG om bevarande av vilda fåglar, hotade arter eller habitat, en försvagad dräneringssituation på odlade områden eller andra motsvarande olägenheter utanför åtgärdsområdet.

Skötselåtgärderna ska genomföras i enlighet med en godkänd skötselplan enligt 35 § och skötselboken ska föras över dem allt efter som åtgärderna genomförs.

50 §

Miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur

Ett miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur kan ingås för uppfödning av östfinsk, västfinsk och nordfinsk boskap, finska lantrasgetter, finska lantrasfår, ålandsfår och kajalandsfår, finska hästar och lantrashöns. Jordbrukaren ska hålla renrasiga lantrasdjur under avtalsperioden. Ett lantrasdjur är renrasigt, om det har antecknats i stambokens huvudavdelning för varje ursprungsras på det sätt som avses i 6 § i lagen om djuravelsverksamhet (319/2014). Jordbrukaren kan minska antalet djur som omfattas av miljöavtalet under avtalsperioden. Närings-, trafik- och miljöcentralen ska skriftligen underrättas om djur som avförs från ett miljöavtal inom 14 kalenderdagar från det att de avförs. Ersättning betalas för de djur som ingår i miljöavtalet och som har varit i jordbrukarens besittning under hela avtalsperioden eller för de ersättande djuren. Djur som omfattas av ett miljöavtal kan under avtalsperioden ersättas med djur av motsvarande ras som jordbrukaren har i sin besittning vid tidpunkten för ersättandet. Ett djur ska ersättas inom 14 kalenderdagar från det att det djur som ska ersättas har avlägsnats från sökandens besittning eller dött. Det ersättande djuret ska uppfylla villkoren i miljöavtalet från och med tidpunkten för ersättandet.

Ett miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur kan ingås om renrasiga lantrasdjur, som ska ha ett intyg av vilket härstamningen framgår. Intyget får utfärdas av en i 3 § i lagen om djuravelsverksamhet avsedd sammanslutning som godkänts som stambokförare.

De nötkreatur och får som omfattas av ett miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur ska ha producerat en renrasig avkomma inom två år före djuret inkluderas i avtalet. Finska hästar och getter ska ha producerat en renrasig avkomma inom tre år före djuret inkluderas i avtalet. Som produktion av avkomma anses att djuret har fött en levande eller död avkomma. Dräktighet genom eller donation av embryo anses inte vara produktion av en renrasig avkomma. När det gäller lantrashöns ska höns som omfattas av ett miljöavtal från ingången av avtalsperioden omfattas av det av Naturresursinstitutet samordnade Programmet för bevarande av lantrashöns. I en flock på minst 20 lantrashöns som omfattas av avtalet ska ingå minst en lantrastupp.

För får och getter som omfattas av ett miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur ska det finnas en uppdaterad avelsplan för aveln av renrasiga djur på gårdsbruksenheten. Avelsplanen för får och getter ska innehålla

- 1) målen för aveln av djurmaterial på gårdsbruksenheten,

2) beaktande vid aveln av de renrasiga får och getter som omfattas av ett miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur,

3) en plan över de betäcknings- och insemineringsgrupper där en bagge eller bock av samma ras används,

4) beaktande av graden av släktskap hos den avkomma som föds.

Om graden av inavel hos ett nötkreatur understiger 6,25 procent, kan ett miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur ingå i fråga om djuret. Vid beräkningen av graden av släktskap ska sex föräldragenerationer användas. En i 2 mom. avsedd sammanslutning som godkänts som stambokförare tillhandahåller en beräkning av inavelsgraden för ett nötkreatur som omfattas av ett miljöavtal, vilken ska fogas till miljöavtalet.

Ersättning enligt ett miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur kan beviljas för ett djur som har identifierats och registrerats i enlighet med vad som föreskrivs i artiklarna 102 och 117 samt del IV avdelning I kapitel 2 avsnitt 1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag"), artiklarna 22 och 23, del III avdelning I kapitel 1 och 2 och avdelning II kapitel 1 och 2 samt avdelning IV kapitel 1—3 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/2035 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 vad gäller bestämmelser om anläggningar som håller landlevande djur och kläckerier samt om spårbarhet för vissa hållna landlevande djur och kläckägg, artiklarna 3, 13 och 14 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/520 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 vad gäller spårbarhet för vissa hållna landlevande djur, artiklarna 9, 11 och 12 i kommissionens genomförandeförordning (EU) 2021/963 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2016/429, (EU) 2016/1012 och (EU) 2019/6 vad gäller identifiering och registrering av hästdjur och om fastställande av förlagor till identitetshandlingar för dessa djur samt i lagen om registrering och identifiering av djur (1069/2021). Djuren ska finnas på den anmälda djurhållningsplatsen. Aktören på djurhållningsplatsen ska iaktta de skyldigheter att föra och bevara journaler som avses i artiklarna 102 och 117 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag").

Vid ansökan om ersättning ska jordbrukaren uppge den sedvanliga djurhållningsplatsen och ändringar i den i fråga om finska hästar och lantrashöns.

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iaktas 4 § 1 mom. och 5 § 1 mom. i djurskyddslagen (247/1996), 1 § 1 och 4 mom., 3 § 1 mom. och 9 § 1 mom. i djurskyddsförordningen (396/1996), 10 § 1 och 3 mom. och 13 § 1 och 2 mom. i statsrådets förordning om skydd av nötkreatur (592/2010), 8 § 1 mom. och 12 § 1 mom. i statsrådets förordning om skydd av får (587/2010), 8 § 1 mom. och 11 § 1 mom. i statsrådets förordning om skydd av getter (589/2010), 6 § och 9 § 1 mom. i statsrådets förordning om skydd av höns (673/2010) och 6 § 1 mom., 7 § 2 och 3 mom. och 9 § i statsrådets förordning om skydd av hästar (588/2010).

51 §

Företrädesordning vid ingående av miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur

Om antalet djurenheter som ansöks i miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur överskrider det anslag som finns att tillgå för dem, ges de sökande företräde som året före ansökan har haft ett motsvarande miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur. Ett nytt motsvarande miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur kan ingås för högst samma djurantal, djurarter och djurraser som ingick i avtalet för det föregående året.

52 §

Miljöavtal om upprätthållande av en ursprungssort

Ett miljöavtal om upprätthållande av en ursprungssort kan ingås med den som upprätthåller en ursprungssort som godkänts för upptagande i den växtsortlista som avses i 8 § i utsädeslagen (600/2019) för upprätthållande av lantsorter eller hotade gamla handelssorter och ändrade stammar av dem i fråga om vall- och foderväxter, spannmålsväxter, rotfrukter, utsädespotatis, olje- och fiberväxter samt grönsaker. Den som upprätthåller en ursprungssort ska se till att sorten upprätthålls på behörigt sätt.

Ett villkor för ett miljöavtal om upprätthållande av en ursprungssort är att jordbrukaren lagrar och bevarar en sådan mängd såningsgdugligt utsäde av ursprungsväxten på gårdsbruksenheten som motsvarar åtminstone två hektars utsädesbehov. Det parti som ska bidra till att upprätthålla sorten ska bildas av utsäde som är så högklassigt som möjligt, och partiet ska förnyas om partiet tar slut eller utsädets grobarhet sjunker.

Upprätthållandet ska ske med metoder som jordbrukaren använder i vanliga fall. Odlingar för upprätthållande av en sort behöver inte anläggas varje år. Av en sort som upprätthålls kan det också finnas annan produktion som bärgas för marknadsföring eller eget bruk. Åldern på en enskild odling för upprätthållande av en vallväxt får vara högst tre år, räknat från året efter det år då odlingen anlades. Utöver underhållspartiet får av vall under övriga år bärgas antingen vallfoder- eller fröskörd för marknadsföring.

Jordbrukaren ska göra sådana anteckningar om upprätthållandet av en ursprungssort att det är möjligt att kontrollera situationen för upprätthållandet. Anteckningarna ska omfatta alla generationer av sorten som föregår basutsäde eller förökningsmaterialet.

Som ett krav på miniminivå för åtgärden ska iakttas de bestämmelser om skyldigheter för upprätthållare av en ursprungssort som utfärdats med stöd av utsädeslagen.

53 §

Miljöavtal om upprätthållande av klonarkiv för ursprungsväxter

Ett miljöavtal om upprätthållande av klonarkiv för ursprungsväxter kan ingås för säkert bevarande och upprätthållande av nationellt värdefulla växter inom jordbruket och trädgårdsodlingen, vegetativt förökade nordiska lantsorter som utgör en genetisk resurs samt gamla hotade handelssorter som anpassat sig till Finlands nordliga klimatförhållanden. Den mottagare av miljöersättning som avses i 5 § 3 mom. i lagen om vissa ersättningar för jordbruksutveckling kan i enlighet med en godkänd åtgärdsplan överlåta upprätthållandet till en utomstående aktör och ersätta den som upprätthåller ursprungssorten för kostnaderna för odlingen. Ursprungssorter kan upprätthållas av enskilda personer, föreningar, sammanslutningar och motsvarande aktörer. Upprätthållandet av en ursprungssort kan inte gälla sådana sorter för vilka det betalas miljöersättning på basis av en åtgärd som avses i 52 §.

En åtgärdsplan som avses i 5 § 3 mom. i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling ska innehålla

- 1) metoderna för identifiering av de arkiv som ska bevaras,
- 2) de arkiv som ska bevaras och de ersättningar som ska betalas till dem,
- 3) metoderna för att främja informationsutbytet med de aktörer som godkänts för arkivet,
- 4) information till allmänheten om nyttan av de växtgenetiska resurser som bevaras och om behovet av skydd.

I klonarkiv för ursprungsväxter kan följande växtarter ingå:

- 1) fruktträden äppel-, plommon-, krikon-, päron- och surkörsbärsträd,
- 2) bärväxterna krusbär, svarta och röda vinbär, havtorn, hallon, åkerbärshallon, parksmultron och andra motsvarande bärväxter,

- 3) grönsakerna rabarber, pepparrot och lökväxter,
- 4) humle,
- 5) örter, naturmedel och växter för grönområdesbyggande samt vissa andra arter som valts för långtidsförvaring på basis av de bedömningar som expertgrupperna inom det nationella växtgenetiska programmet har gjort.

De växtbestånd som ingår i klonarkiven ska skötas i enlighet med Naturresursinstitutets anvisningar för långtidsförvaring av Finlands nationella växtgenetiska resurser (Suomen kansallinen kasvigeenivarojen pitkäaikaissäilytysohjeet).

54 §

Miljöavtal om bevarande av lantrasers genom

Ett miljöavtal om bevarande av lantrasers genom kan ingås för långvarigt bevarande av finska lantrasers genetiska resurser i en genbank. Den mottagare av miljöersättning som avses i 5 § 3 mom. i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling kan i enlighet med en godkänd åtgärdsplan överlåta bevarandet till en utomstående aktör och ersätta den som bevarar lantrasers genom för bevarandet. Lantrasers genom kan bevaras av en seminorganisation eller en veterinär eller av någon annan motsvarande aktör.

En åtgärdsplan som avses i 5 § 3 mom. i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling ska innehålla

- 1) metoderna för identifiering av de djurgenetiska resurser som ska bevaras,
- 2) ersättningar som ska betalas för bevaringen av djurs genom (in vitro) i en genbank,
- 3) information till allmänheten om nyttan av de djurgenetiska resurser som bevaras och om behovet av skydd,
- 4) åtgärder för uppfödning av bidrottningar av det mörka nordiska biet,
- 5) åtgärder för bedömning, planering och underhåll av de genressamlingar som förekommer i naturen hos det mörka nordiska biet,
- 6) åtgärder som stöder införande i stambok av icke stambokförda arbetshästar av rasen finsk häst.

Vid bevarande av lantrasers genom ska de av Naturresursinstitutet utarbetade målsättningarna och principerna för långtidsförvaring av olika arters och rasers genom inom sektorn för djurgenetiska resurser i Finlands nationella genressprogram för jord- och skogsbruk samt fiskerihushållning följas.

6 kap.

Betalning av miljöersättning

55 §

Betalning av miljöersättning med stöd av en miljöförbindelse

Miljöersättning kan betalas för ersättningsberättigande arealer som ingår i en miljöförbindelse och som årligen uppgetts i en stödansökan på det sätt som Livsmedelsverket bestämmer, och som är i den aktiva jordbrukarens besittning senast den 15 juni under året i fråga. Miljöersättning kan betalas för areal som används till odling av åker- och trädgårdsväxter och som till sitt mar-

kanvändningsslag är åker och som är sådan jordbruksareal som avses i 4 § i statsrådets förordning om allmänna villkor för beviljande av vissa arealbaserade jordbruksstöd. En aktiv jordbrukare kan i sin årliga stödansökan uppge att utbetalning av ersättning inte söks för en viss åkerareal, om arealkravet i 5 § 2 mom. i lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling uppfylls trots detta.

56 §

Arealer som ingår i en miljöförbindelse och för vilka miljöersättning inte betalas

Miljöersättning för gårdsspecifika åtgärder betalas inte för

- 1) trädgårdsland,
- 2) träden,
- 3) arealer med energiväxter med vedstam,
- 4) arealer med sådan hampa som inte berättigar till grundläggande inkomststöd som Europeiska unionen finansierar fullt ut,
- 5) arealer som omfattas av en skyddszon enligt 25 §,
- 6) arealer som berörs av ett miljösystem som avses i 13 § 1 mom. 2—4 punkten i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare.

57 §

Betalning av miljöersättning för skiftesspecifika åtgärder

För en skiftesspecifik åtgärd betalas miljöersättning för den areal där åtgärden har genomförts.

Om en aktiv jordbrukare har valt den åtgärd som avses i 10 § 1 punkten, betalas miljöersättning för högst 20 procent av den ersättningsberättigande åkerareal som ingår i miljöförbindelsen. Om en aktiv jordbrukare har valt den åtgärd som avses i 10 § 2 punkten, betalas miljöersättning för högst 30 procent av den ersättningsberättigande åkerareal som ingår i miljöförbindelsen. Om en aktiv jordbrukare har valt den åtgärd som avses i 10 § 3 punkten, betalas miljöersättning för högst 80 procent av den ersättningsberättigande åkerareal som ingår i miljöförbindelsen.

Om det årliga hektarmål som uppställts i Finlands strategiska plan för den gemensamma jordbrukspolitiken för 2023—2027 inte nås eller överskrids på det finländska fastlandet för en skiftesspecifik åtgärd enligt 2 mom., kan andelen maximal areal för vilken ersättning betalas till ersättningsmottagaren ändras för följande förbindelseår.

För en areal för vilken betalas ersättning för ekologisk produktion av grönsaker på friland kan miljöersättning inte betalas för en sådan skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 1 punkten.

Om en aktiv jordbrukare uppfyller kravet på växtföljd enligt 10 § i statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden med en mellangröda som sås efter den gröda vars skörd har bärgats, kan för samma areal inte betalas miljöersättning för en sådan skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 2 punkten. För en areal som avses i 7 § i statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden kan inte betalas miljöersättning för en sådan skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 5 punkten.

För en areal kan inte betalas miljöersättning för en sådan skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 3 punkten, om det på grund av kraven på villkorlighet inte är möjligt att i jorden bearbeta in det organiska material som sprids på arealen på det sätt som åtgärden förutsätter.

För en areal kan inte betalas miljöersättning för en sådan skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 5 punkten, om det på arealen ska finnas ett sådant vallbestånd som avses i 4 § 1 mom. i

statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden.

Miljöersättning för en sådan skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 8 punkten betalas för skiften som vilda tranor, gäss eller svanar använder i mer än ringa omfattning för att äta och vila och där skörden ännu inte har slagits eller bärgats. Miljöersättning betalas inte för en skiftesspecifik åtgärd som nämns ovan för en areal där det samtidigt genomförs en sådan skiftesspecifik åtgärd som avses i 10 § 1 eller 4 punkten eller som omfattas av ett miljösystem som avses i 13 § 1 mom. 2—4 punkten i lagen om Europeiska unionens direktstöd till jordbrukare.

58 §

Betalning av miljöersättning på grundval av miljöavtal

Miljöersättning kan betalas för en areal som godkänts i ett miljöavtal. Miljöersättning kan under avtalsperioden betalas en gång för varje avtalsår och högst så många gånger som motsvarar antalet avtalsår.

Miljöersättning med stöd av ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet betalas inte för tiden för en paus i betesgången på grund av parasittrycket. Om sådan röjning vid grundläggande istandsättning eller stängsling som avses i 45 § blir klar först efter växtperioden, betalas inte miljöersättning för året i fråga med stöd av det ovannämnda miljöavtalet.

Miljöersättning med stöd av ett miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur betalas i enlighet med djurantalet i avtalet.

Ersättningsgilla kostnader i fråga om miljöavtal för upprätthållande av klonarkiv för ursprungsväxter är sådana kostnader som föranletts av följande åtgärder som anges i den godkända åtgärdsplanen:

- 1) bedömning och planering av behovet av skydd för de växtgenetiska resurserna,
- 2) åtgärder i syfte att bevara arkiv med växtgenetiska resurser,
- 3) kommunikation med de aktörer som godkänts för arkivet med växtgenetiska resurser,
- 4) information till allmänheten om betydelsen av skyddsbehovet.

Ersättningsgilla kostnader i fråga om miljöavtal om bevarande av lantrasers genom är sådana kostnader som föranletts av följande åtgärder som anges i den godkända åtgärdsplanen:

- 1) bedömning och planering av behovet av skydd för djurgenetiska resurser,
- 2) åtgärder i syfte att bevara arkiv med djurgenetiska resurser,
- 3) åtgärder som främjar utbyte och användning av information.

I ett miljöavtal om bevarande av lantrasers genom är ersättningsgilla kostnader utöver de kostnader som avses i 5 mom. också kostnader för bedömning, planering och underhåll av de genressamlingar som förekommer i naturen hos det mörka nordiska biet.

En förutsättning för utbetalning av miljöersättning för de kostnader som avses i 4–6 mom. är att åtgärden enligt den godkända åtgärdsplanen som ligger till grund för den kostnad som ska ersättas har genomförts och att kostnaden för åtgärden har betalats. Över de kostnader som ersätts ska det finnas en specificerad faktura och ett verifikat över att fakturan har betalats eller, om betalningen inte grundar sig på faktura, ett specificerat kvitto. För de kostnader som ersätts ska dessutom läggas fram bokföringshandlingarna, en utredning om betalning av arvoden till utomstående och en utredning om genomförandet av åtgärdsplanen.

7 kap.

Miljöersättningens belopp

59 §

Beloppet av miljöersättning som betalas med stöd av en miljöförbindelse

För gårdsspecifika och skiftesspecifika åtgärder betalas följande eurobelopp i miljöersättning per hektar:

åtgärd	euro per år
gårdsspecifika åtgärder	
- andra växter	45
- trädgårdsväxter och kummin	113
skiftesspecifika åtgärder	
markförbättrande grödor och saneringsgrödor, fänggrödor,	190
främjande av cirkulär ekonomi	97
skyddszoner,	37
torvåkrar med vall	350
hantering av avrinningsvatten	100
- reglerbar dränering	77
- underbevattning eller återanvändning av dräneringsvatten,	214
- alternativa växtskyddsmedel för trädgårdsväxter	500
fågelåkrar	600

60 §

Beloppet av miljöersättning som betalas med stöd av ett miljöavtal

Med stöd av miljöavtal betalas följande eurobelopp i miljöersättning per hektar:

miljöavtal	euro per år
skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet	
- skötsel (vårdbiotop som klassificerats som nationellt eller regionalt värdefull)	610
- skötsel (övriga avtalsområden)	460
- röjning	450
- stängsling	1 500
- rovdjursstängsel	2 400
- skötsel av våtmarker	500

Miljöersättning för stängsling och röjning kan med stöd av ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet betalas för samma jordbruksskifte endast för ett år under avtalsperioden. Miljöersättning för rovdjursstängsel enligt ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet betalas endast för det år stängslingen utförs.

Med stöd av miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur betalas följande eurobelopp i miljöersättning per djurenhet:

	euro per år
Uppfödning av lantrasdjur	
- östfinsk, västfinsk och nordfinsk boskap	683
- finska lantrasfår	300
- ålandsfår och kajanalandsfår	350
- finska lantrasgetter	350
- finska hästar	350

För lantrashöns som ingår i ett miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur betalas högst 300,14 euro i miljöersättning per gårdsbruksenhet.

För genomförande av ett miljöavtal om upprätthållande av en ursprungssort betalas 400 euro i miljöersättning per växt~~sort~~ och år.

Med stöd av ett miljöavtal om upprätthållande av klonarkiv för ursprungsväxter kan högst 50 000 euro betalas i miljöersättning per år.

Med stöd av ett miljöavtal om bevarande av lantrasers genom kan högst 90 000 euro betalas i miljöersättning per år.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

61 §

Förlängning av miljöförbindelser och miljöavtal

Om en miljöförbindelse eller ett miljöavtal förlängs på det sätt som avses i 5 § 7 mom. i lagen om vissa ersättningar för jordbruksutveckling, förblir dess innehåll och villkor sådana de lyder när förbindelsen eller avtalet förlängs, om inte något annat föreskrivs i denna förordning.

62 §

Beaktande av Europeiska kommissionens beslut

Den ersättning som avses i denna förordning beviljas om inte något annat följer av Europeiska kommissionens beslut om den.

9 kap.

Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

63 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 24 januari 2023. Förordningens 50 § 5 mom. tillämpas dock först från och med den 1 januari 2025.

Bestämmelserna i 51 § tillämpas inte på ingåendet av miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur som ingår 2023.

64 §

Övergångsbestämmelse som gäller lantrasdjur

Djur som omfattas av ett sådant miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur som avses i 41 § i statsrådets förordning om miljöersättning och som upphör att gälla den 30 april 2023 kan inkluderas i ett motsvarande miljöavtal i enlighet med denna förordning. För ovannämnda djur betalas miljöersättning med stöd av denna förordning från och med den 1 maj 2023.

65 §

Övergångsbestämmelse som gäller miljöavtal

Om ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet enligt lagen om vissa programbaserade ersättningar till jordbrukare omvandlas till ett miljöavtal om skötsel av jordbruksnaturens mångfald och landskapet enligt lagen om vissa ersättningar för landsbygdsutveckling, får i avtalet inte inkluderas sådana iståndsättningsåtgärder som avses i 45 §.

66 §

Övergångsbestämmelser som gäller fånggrödor

Som ett krav på miniminivå för skiftesspecifika åtgärder som gäller fånggrödor ska från och med den 1 januari 2024 iakttas 10 § i statsrådets förordning om krav enligt Europeiska unionen och de nationella stöden till jordbrukare avseende god jordbrukshävd och goda miljöförhållanden. Före den nämnda tidpunkten ska kravet på växtföljd i 2—5 mom. i denna paragraf iakttas som ett krav på miniminivå.

Av den åkerareal som är i stödsökandens besittning under stödåret och som har anmälts i stödansökan för året i fråga och på vilken en ettårig gröda odlats året före stödansökan ska 33 procent vara en annan växt än året innan. Som ettårig gröda räknas

1) ettåriga växter som odlas i Finland och som är avsedda för jordbruksproduktion av olika växtsläkten,

2) ettåriga arter som hör till korsblommiga (Brassicaceae), potatisväxter (Solanaceae) eller gurkväxter (Cucurbitaceae).

Ettåriga grödor, som inte omfattas av kraven i 2 mom., är utöver de växter och sådan mark som ligger i träda som avses i fotnot 4 i bilaga III till förordningen om strategiska planer potatis, morötter, sockerbetor, huvudkål, lök samt röd- och gulbeta.

Höstsådda och vårsådda grödor, speltvete samt sekundära grödor (mellangröda), som ska sås efter en gröda som har växt samma år och vars skörd bärgas, räknas som olika grödor. Mellangrödorna ska sås senast den 31 augusti och bevaras fram till och med den 31 oktober. Följande växter som odlas i blandade växtbestånd är olika grödor:

- 1) blandade växtbestånd av oljeväxter och spannmål,
- 2) blandade växtbestånd av proteingrödor och spannmål,
- 3) blandade växtbestånd av oljeväxter och proteingrödor,
- 4) blandade växtbestånd av spannmål,

- 5) blandade växtbestånd av proteingrödor,
- 6) blandade växtbestånd av oljeväxter,
- 7) blandade växtbestånd av markförbättrande grödor och saneringsgrödor,
- 8) blandade växtbestånd av viltväxter som mångfaldsväxter,
- 9) blandade växtbestånd av insektpollinerade växter och landskapsväxter som mångfaldsväxter,
- 10) ettåriga blandade växtbestånd av ängsväxter som mångfaldsväxter,
- 11) ettåriga blandade växtbestånd av åkerfågelväxter som mångfaldsväxter,
- 12) blandade växtbestånd där olika växtarter finns bredvid varandra och varje enskild art utgör mindre än 0,05 hektar.

Vad som i denna paragraf föreskrivs gäller inte de gårdsbruksenheter som avses i a—c i fotnot 4 i bilaga III till förordningen om strategiska planer.

Helsingfors den 19 januari 2023

Jord- och skogsbruksminister Antti Kurvinen

Konsultativ tjänsteman Suvi Ruuska

Fleråriga trädgårdsväxter

Till fleråriga trädgårdsväxter räknas jordbruksskiften där frukt- och bärväxter och plantskoleväxter odlas. Till frukt- och bärväxterna räknas bland annat äppel, plommon, krikon, körsbär, päron, söta rönnbär, jordgubbe, svarta vinbär, röda vinbär, vita vinbär, gröna vinbär, krusbär, hallon, åkerbärshallon, björnbär, åkerbär och allåkerbär, havtorn, buskblåbär, bäraronia, ros för produktion av nypon, rosenkvitten, häggmispel, lingon, tranbär och hjortron. Med plantskoleväxter avses plantproduktion av fleråriga prydnadsväxter, det vill säga perenner, buskar och träd, samt plantproduktion av bär- och fruktväxter, till vilken också räknas produktion av gatu- eller parkträdsodlingar. Till plantskoleväxter räknas också fleråriga träd och buskar som odlas på åker och varav årligen på yrkesmässigt sätt bärgas snittgrönt eller barrväxter till snitt. Plantskoleproduktionsarealen omfattar också produktion av sticklingar och krukplantor under täckmaterial på jordbruksskiften, till exempel i plasthus av lätt konstruktion.

Godtagbara ämnen som vid en skiftesspecifik åtgärd som främjar cirkulär ekonomi sprids med utrustning som placerar eller myllar in

Nationella typnamn på gödselafabrikat:

- 1B1 8 Organisk gödselmedelslösning av animaliskt ursprung
- 1B2 4 Organisk gödselmedelslösning
- 1B3 2 Tångextrakt
- 1B3 4 Humuspreparat eller humusextrakt
- 1B3 5 Vattenlösning eller oljeemulsion med alkohol
- 1B3 6 Växtextrakt
- 1B3 7 Aminosyrapreparat
- 1B4 1 Melasseextrakt
- 1B4 2 Vinass och vinassextrakt
- 1B4 3 Cellsaft från potatis
- 1B4 4 Rejektvatten
- 3A2 6 Syrebehandlat och stabiliserat reningsverksslam
- 3A2 7 Förmultningsrest till jordförbättring
- 3A5 1 Kalkstabiliserat reningsverksslam
- 3A5 2 Rötrest
- 3A5 3 Förmultat reningsverksslam
- 3A5 7 Kemiskt oxiderat reningsverksslam

Godtagbara ämnen som vid en skiftesspecifik åtgärd som främjar cirkulär ekonomi ska ha en torrsubstanshalt över 20 procent

Nationella typnamn på gödsel-fabrikat:

- 1B1 Organiska gödselmedel av animaliskt ursprung
- 1B2 Organiska gödselmedel av icke animaliskt ursprung
- 1C1 1 Organiskt mineralgödselmedel av animaliskt ursprung
- 3A1 Jordförbättringstorv
- 3A2 Organiska jordförbättringsmedel
- 3A5 Biprodukter som används som sådana som jordförbättringsmedel
- 5A1 Torv
- 5A2 1 Gödslad och/eller kalkad lösjord
- 5A2 2 Kompostjord
- 5A2 3 Jord från rotfrukter
- 5A2 7 Tekniskt bearbetad lösjord

Bilaga 4

Bekämpningsmetoder vid en skiftesspecifik åtgärd som gäller alternativa växtskyddsmedel för trädgårdsväxter

Växtskyddsmetod	Växt som odlas	Växtskadegörare som ska bekämpas	Uppföljningsmetod (i alla ingår krav på preliminär plan och uppföljning)	Möjlighet att använda kemiska växtskyddsmedel
Biologiska makroorganismprodukter som sprids mekaniskt och som har godkänts på det sätt som avses i 8 § i växtskyddslagen (2019/1110)	Bär och frukter för vilka det finns att tillgå en i Finland godkänd makroorganismprodukt	Skadeorganism som makroorganismprodukten i fråga godkänts för	Uppföljningstjänst eller okulär uppföljning med lupp/mikroskop, anteckningar	Användning av insekticider som är skadliga för bekämpningsorganismer är förbjuden under den tid bekämpningsorganismen är verksam
Mikrobprenparat som sprids med hjälp av bin eller andra pollinatörer och som har registrerats på det sätt som avses i 5 och 35 § i lagen om växtskyddsmedel (1563/2011)	Bär och frukter för vars sjukdomsbekämpning ett i Finland godkänt mikrobprenparat finns att tillgå	Växtsjukdom som växtskyddsmedlet i fråga godkänts för Med iakttagande av den bruksanvisning som utgör bilaga till växtskyddsmedlets tillståndsbeslut.	Okulär uppföljning, anteckningar	Användning av fungicider mot en sjukdom som ska bekämpas med mikrobprenparat är tillåten endast i undantagsfall. Användningen ska basera sig på en preliminär plan och observationer som gjorts vid uppföljningen eller på rådgivarens utlåtande.
Insektsnät	Grönsaker, bär	Flygande skadeinsekter	Okulär uppföljning, anteckningar	I den preliminära planen antecknas målskadegörarna och den tidpunkt då de förekommer och då insektsnät används. Insekticider får användas utanför tiden för förekomst, om observationer vid uppföljningen eller rådgivarens utlåtande visar att det finns behov.
Mikrobprenparat som sprids mekaniskt och som har registrerats på det sätt som avses i 5 och 35 § i lagen	Bär, frukter och grönsaker för vilka det finns att tillgå ett i Finland	Växtskadegörare som växtskyddsmedlet i fråga godkänts för	Okulär uppföljning, användning av artspecifika hjälpmedel för uppföljning av skadeinsekter, anteckningar	Användning av fungicider och insekticider är tillåten endast i enlighet med vissa undantag.

om växtskyddsmedel (1563/2011)	godkänt mikrobpreparat som sprids mekaniskt			Behovet av bekämpning ska basera sig på en preliminär plan och observationer som gjorts vid uppföljningen eller på rådgivarens utlåtande.
Täckning, ettåriga trädgårdsväxter	Bär, frukter och grönsaker	Ogräs	Förekomsten av ogräs följs upp	Användning av herbicider förbjuden. Vid behov mekanisk bekämpning.
Täckning, fleråriga trädgårdsväxter	Bär och frukter	Ogräs	Förekomsten av ogräs följs upp	Användning av herbicider förbjuden. Vid behov mekanisk bekämpning eller tillförsel av organiskt täckmaterial.

Genomsnittlig djurtäthet per hektar i vårdbiotoper av olika typ

	Kviga > 1 år	Kviga > 1 år	Kötnöt < 1 år	Diko + kalv	Tacka + 2,5 lamm	Häst
Torräng	1,0–1,2	0,5–0,8	0,4–0,6	0,2–0,4	1,5–2,0	0,4–0,8
Frisk äng	2,0–2,5	1,0–1,8	0,9–1,2	0,5–0,8	2,0–2,5	1,0–1,4
Strandäng	1,5–3,0	1,0–1,8	0,7–1,4	0,5–1,0	2,0–4,0	0,8–1,6
Hagmark	1,2–2,0	0,7–1,3	0,5–1,0	0,4–0,8	1,5–2,5	0,6–1,2
Skogs- bete	0,2–0,8	0,05–0,5	0,05–0,4	0,04–0,3	0,2–1,0	0,05– 0,4